

**T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİNDE
KULLANDIKLARI DİL İLE SOSYAL MEDYA ORTAMINDA
KULLANDIKLARI DİLİN KARŞILAŞTIRILMASI:
FACEBOOK ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

AHMET BUĞRA İNALÖZ

TEZ DANIŐMANI

YRD. DOÇ. DR. TÜLAY KUZU

ANKARA-2016

**T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİNDE
KULLANDIKLARI DİL İLE SOSYAL MEDYA ORTAMINDA
KULLANDIKLARI DİLİN KARŞILAŞTIRILMASI:
FACEBOOK ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

AHMET BUĞRA İNALÖZ

TEZ DANIŐMANI

YRD. DOÇ. DR. TÜLAY KUZU

ANKARA-2016

T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE
DERSİNDE KULLANDIKLARI DİL İLE SOSYAL MEDYA
ORTAMINDA KULLANDIKLARI DİLİN
KARŞILAŞTIRILMASI:FACEBOOK ÖRNEĞİ

AHMET BUĞRA İNALÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez, / /2016 tarihinde aşağıda üye adları yazılı jüri
tarafından kabul edilmiştir.

Unvan	Adı Soyadı	İmza
.....
.....
.....
.....
.....

Onay

/ / 2016

Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü
Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca bana destek olan, yol gösteren Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki saygıdeğer hocalarıma en derin teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans yaşantımda ve özellikle tez çalışmamda beni yönlendiren, bana yardım eden, bütün bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, beni akademik hayata hazırlayan ve daha çok bağlayan saygıdeğer danışmanım Yrd. Doç. Dr. Tülay Kuzu'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamda engin fikirlerinden faydalandığım, yardımlarını esirgemeyen ve tezimde büyük katkıları olan Yrd. Doç. Dr. Yener Özen'e teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim hayatım boyunca benden desteklerini esirgemeyen, bugünlere gelebilmem için maddi manevi her türlü imkanı sağlayan, yorulduğumda hanlar yapan sevgili babama, her ne olursa olsun koşulsuz seven ve kahrımı çeken sevgili anneme, yoldaşım ve sırdaşım sevgili kardeşime en derin teşekkürlerimi sunarım.

Her durumda yanımda olan ve çalışmamda yardımını esirgemeyen değerli arkadaşlarım Arş. Gör. Volkan Alkan'a, Kübra Say'a ve Eylem Ezgi Yozgat'a desteklerinden dolayı ayrıca teşekkür ederim.

Araştırmamın bir çok safhasında, fikir ve emek bazında benden desteğini esirgemeyen, Nurdan Karslı'ya teşekkürlerimi sunarım.

Ahmet Buğra İnalöz

ÖZ

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİNDE
KULLANDIKLARI DİL İLE SOSYAL MEDYA ORTAMINDA
KULLANDIKLARI DİLİN KARŞILAŞTIRILMASI:
FACEBOOK ÖRNEĞİ

AHMET BUĞRA İNALÖZ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

OCAK 2016

Bu çalışmada, Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin sosyal medyada yaptıkları dil yanlışları ile ders ortamında yaptıkları dil yanlışlarını karşılaştırmak amaçlanmıştır. Araştırma, 2014-2015 öğretim yılının ikinci yarısında Ankara ili Sincan ilçesindeki Semiha İsen Ortaokulu, 100. Yıl Ortaokulu ve Sühendam Kürklü Ortaokulu 8.sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlar, Facebook grubundaki paylaşımları ve öğrencilere uygulanan demografik özellikli anket sonuçları; ilişkili örneklem t-testi, ilişkisiz örneklem t-testi ve tek faktörlü ANOVA ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin Facebook kullanımında yazım kuralları, noktalama işaretleri ve anlatım bozukluğu konularında, ders ortamında kullandıkları Türkçeye göre daha çok hata yaptıkları gözlenmiştir. Öğrencilerin sosyal medyada paylaşım yaparken dil kurallarına dikkat etmedikleri ve bunun farkında oldukları gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: sosyal medya, Türkçe eğitimi, facebook, yazım kuralları

ABSTRACT

THE COMPARISON of 8TH GRADE PRIMARY SCHOOL STUDENTS
LANGUAGE USAGE IN TURKISH COURSES AND ON SOCIAL MEDIA
PLATFORM (E.G FACEBOOK PALTFORM)

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES
MASTER IN TURKISH EDUCATION WITH THESIS
MASTER'S THESIS

JANUARY 2016

In the study, the main goal is to compare the grammatical errors on social media platform and the linguistic mistakes done during lessons by primary school students. The observation was done in 2014-2015 academic year second term, where was achieved in Ankara Semiha İsen Ortaokulu, 100. Yıl Ortaokulu and Sühendam Kürklü Ortaokulu. Relational screening model was used at this study. The compositions written, the shares uploaded in Facebook and demographic based survey results which was all answered by primary school 8th grade students was analyzed by the tools respectively; t-test, unrelated t-test sample and mono-factored ANOVA. In the study there was observed that, mostly in Facebook usage, students had mistakes on writing rules, punctuality and cohesiveness. In additon there was also a result obtained that students were mostly aware of their linguistic mistakes on social media platform, although they are known about their mistakes they were still do not take attention to their language.

Key Words: social media, Turkish education, facebook, writing rules

İÇİNDEKİLER

ÖZ	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	ix

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	3
1.2.Alt Problemler	4
1.3.Amaç	5
1.4.Araştırmanın Önemi	5
1.5.Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.6. Tanımlar	6

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1.Sosyal Medya	7
2.2.Sosyal Medya Tarihi	7
2.3.Sosyal Medya Araç ve Ortamları	9
2.3.1. Sosyal Ağlar	9
2.3.1.1. Facebook	10
2.3.1.1.1. Facebook Dil Seçenekleri	11
2.3.1.1.2. Türkiye’de Facebook Kullanımı	11
2.3.1.2. Twitter	13
2.3.1.2.1. Türkiye’de Twitter Kullanımı	13
2.4. Sosyal Medyanın Eğitimde Kullanımı	13

2.5. Türkçe Eğitiminde Dil Bilgisi ve Önemi.	15
2.5.1. Yazım Kuralları ve Dildeki Önemi.	15
2.5.1.1. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzunda Yazım Kuralları ve Kullanım Şekilleri.	16
2.5.1.1.1. Özel Adların Yazımı.	16
2.5.1.1.2. Sayıların Yazımı.	17
2.5.1.1.3. Büyük Harflerin Yazımı.	18
2.5.1.1.4. “mi” Soru Ekinin Yazımı.	18
2.5.1.1.5. “ne...ne...” Bağlacının Yazımı.	18
2.5.1.1.6. Pekiştirmeli Sıfatların Yazımı.	18
2.5.1.1.7. Fiil Çekimlerinin Yazımı.	19
2.5.1.1.8. Birleşik Kelimelerin Yazımı.	19
2.5.1.1.9. Bitişik Yazılan Birleşik Kelimeler.	19
2.5.1.1.10. Ayrı yazılan birleşik kelimeler.	21
2.5.1.1.11. Deyimlerin Yazımı.	22
2.5.1.1.12. İkilemelerin Yazımı.	22
2.5.1.1.13. Alıntı Kelimelerin Yazımı.	22
2.5.1.1.14. Yabancı Özel Adların Yazımı.	22
2.5.1.1.15. “ile” Ekinin Yazımı.	23
2.5.1.1.16. “de” Bağlacının Yazımı.	23
2.5.1.1.17. “ki” Bağlacının Yazımı.	23
2.5.2. Noktalama İşaretleri ve Dildeki Önemi.	24
2.5.2.1. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzunda Noktalama İşaretleri ve Kullanım Yerleri.	24
2.5.2.1.1. Nokta.	24
2.5.2.1.2. Virgöl.	25
2.5.2.1.3. Noktalı Virgöl.	25
2.5.2.1.4. İki Nokta.	25
2.5.2.1.5. Üç Nokta.	25
2.5.2.1.6. Soru İşareti.	26
2.5.2.1.7. Ünlem İşareti.	26
2.5.2.1.8. Kısa Çizgi.	26

2.5.2.1.9. Uzun Çizgi.	26
2.5.2.1.10. Kesme İşareti.	27
2.5.2.1.11. Ters Eğik Çizgi.	27
2.5.2.1.12. Tırnak İşareti.	27
2.5.2.1.13. Tek Tırnak İşareti.	27
2.5.2.1.14. Denden İşareti.	28
2.5.2.1.15. Yay Ayraç.	28
2.5.2.1.16. Köşeli Ayraç.	28
2.5.2.1.17. Düzeltme İşareti.	28
2.5.3. Anlatım Bozukluğu ve Dildeki Önemi.	28
2.5.3.1. Anlamsal Bozukluklar.	30
2.5.3.2. Yapısal Bozukluklar.	30
2.6. İlgili Araştırmalar.	30
BÖLÜM III	
YÖNTEM.	34
3.1. Araştırmanın Modeli.	34
3.2. Çalışma Grubu.	34
3.3. Uygulama Süreci.	35
3.4. Verilerin Toplanması.	35
3.4.1. Veri Toplama Araçları.	36
3.5. Verilerin Analizi.	36
BÖLÜM IV	
BULGULAR VE YORUMLAR.	42
4.1. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Yazım Kuralları Açısından Karşılaştırılması.	42
4.2. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Noktalama İşaretleri Açısından Karşılaştırılması.	43
4.3. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Anlatım Bozuklukları Açısından Karşılaştırılması.	44
4.4. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin (Sosyal Medya Ortamına Taşıma Becerileri) Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi.	45

4.4.1. Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını SMOTB'nin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması	45
4.4.2. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Türüne Göre Karşılaştırılması.	46
4.4.3. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Sayısına Göre Karşılaştırılması.	47
4.4.4. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Sahip Oldukları Süreye Göre Karşılaştırılması	48
4.4.5. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB İle Paylaşım Yaparken Gramer Kurallarına Gösterdikleri Özenin Farkındalığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.	49
BÖLÜM V	
SONUÇ VE ÖNERİLER.	51
KAYNAKLAR.	57
EKLER.	65
Ek-1: Facebook Kullanıcıları İçin Bilgi Anketi	65
Ek-2:Facebook Grubu Ekran Görüntüsü.	68
Ek-3: Araştırma İzni.	69
Özgeçmiş.	70
Turnitin Orijinallik Raporu.	71

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1. Araştırma Grubundaki Öğrencilerin Okul ve Cinsiyete Göre Dağılımı.	35
Tablo 2. Çarpıklık- Basıklık Katsayıları.	39
Tablo 3. Toplam Hata Yüzdesine Göre Çarpıklık- Basıklık Katsayıları.	40
Tablo 4. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Yazım Kuralları Açısından Karşılaştırılması.	42
Tablo 5. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Noktalama İşaretleri Açısından Karşılaştırılması.	43
Tablo 6. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Anlatım Bozuklukları Açısından Karşılaştırılması.	44
Tablo 7. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması.	46
Tablo 8. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Türüne Göre Karşılaştırılması	47
Tablo 9. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Sayısına Göre Karşılaştırılması.	48
Tablo 10. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Sahip Oldukları Süreye Göre Karşılaştırılması.	49
Şekil 1. Türkiye'de Sosyal Medya Kullanımı.	12

Kısaltmalar

THY: Toplam Hata Yüzdesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

SMOTB: Sosyal Medya Ortamına Taşıma Becerileri

BÖLÜM I

GİRİŞ

Son yıllarda, gelişen ve değişen teknoloji, insanların hayatına ve sosyal yaşamlarına doğrudan etki etmektedir. İnsan yaşamı, teknoloji çevresinde şekillenmeye başlamıştır. Teknoloji, insan hayatının vazgeçilmezi olmuştur. Sosyal medya da günümüzde en önemli iletişim araçlarından birisi olma yolunda hızla ilerleyen ve teknolojinin bir ürünü olan internetin en önemli uygulamaları arasında yer almaktadır. İnternetin kullanılma sıklığı artarken, buna paralel olarak sosyal medyayı kullanma oranı da yükselmektedir. Morgan Stanley'in 2004 yılında yapmış olduğu bir araştırmaya göre; diğer iletişim araçlarıyla karşılaştırıldığında, 50 milyon kullanıcıya ulaşma süresinin; radyo için 38 yıl, televizyon için 13 yıl, internet içinse 5 yıl olduğu saptanmıştır (Aktaran: Kara ve Özgen, 2012, s.196).

Bu hızla hayatlarımızın her alanına giren sosyal medya, sürekli güncellenebilmesi, çoklu kullanım ve paylaşımına açık olması sayesinde popülerliğini her geçen gün daha da artırmaktadır. Sunduğu bu olanaklar neticesinde geleneksel medya (radyo, televizyon, gazete, dergi vb.) karşısında kısa bir süre içerisinde güçlenmiştir. Sosyal medya uygulamaları yalnızca iletişim sağlamak için kullanılmamaktadır. İletişimin yanında; oyun oynamak, bilgi alışverişi, kişisel bilgi paylaşımı, ulusal gündeme dair yorum ve önerilerde bulunabilme gibi birçok işlevi vardır. Sağladığı bu imkânlar sayesinde bireylerin hemen her ihtiyacını karşılamaktadır. Böylece aradığı hemen her şeyi sosyal medyada bulan kişilerin başka bir araca ihtiyaçları olmamaktadır. Bir başka deyişle, sosyal medya toplumların alışlagelmiş yaşam ve iletişim tarzlarını biçimsel olarak değiştirmiş, insanların hayatının önemli bir kısmında kendine yer edinmiştir.

Bilgi ve teknoloji çağı olarak adlandırılan yirmi birinci yüzyılda bilişim teknolojileri; öğrenme-öğretme süreci ile sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamı olduğu kadar kişilerarası etkileşimi de yeniden şekillendirmiştir. Özellikle,

insanların iletişim biçimini farklı boyutlara taşıyan sosyal ağ sitelerinde, milyonlarca kullanıcı gerçek kimlikleri ile yer almakta ve her türlü bilgiyi özgürce paylaşabilmektedir. Bu denli yaygınlaşan sosyal ağ sitelerinin, eğitim süreçlerinde de çok farklı amaçlarla etkin bir şekilde kullanımı büyük önem taşımaktadır. Sosyal ağ kullanıcılarının çoğunun gençlerden ve öğrencilerden oluşması ve kullanıcılara zengin etkileşim imkânı sunması, bu ortamların eğitim amaçlı kullanımını akla getirmektedir. Sosyal ağ sitelerinin her yaştaki öğrencinin hayatında öneme sahip olması, bazı eğitimciler arasında büyük ilgi uyandırmıştır (Selwyn, 2009, s.79-86).

McLoughlin ve Lee (2007, s.403), pedagojik araçlar olarak düşünülebilecek olan sosyal ağların, eğitsel bağlamda sağlayabileceği olası yararlarını;

- Sosyal destek ve bağlanabilirlik,
- İşbirlikli bilgi keşfi ve paylaşımı,
- İçerik oluşturma,
- Bilgi ve enformasyon kümelemesi ve içerik modifikasyonu olarak

sıralamaktadırlar.

Muijs, vd. (2010, s.78) ise, eğitimsel bağlamda düşünüldüğünde sosyal ağların;

- Okul geliştirme,
- Fırsatları arttırma (örneğin işletmelerle işbirliğine gitme),
- Kaynak paylaşımı gibi yararlarının olduğunu ifade etmektedirler.

İnternet kullanımı günümüzde hızla yaygınlaşmaktadır. Zamanımızın önemli bir parçasını işgal etmeye başlayan internetle birlikte hayatımıza sanal bir yaşam alanı olan sosyal medya girmiştir. Bu sosyal ve sanal yaşam ağı ile birlikte yeni ifadeler, semboller ve kalıplar oluşmuştur.

Hızla gelişen teknoloji, kavramsal anlamda kendine Türkçede karşılık bulmakta zorlanmaktadır. Teknolojinin hızına teriminoloji yetişememektedir. Bu da yeni kavramların, Türkçe karşılığını bulamadan dilimize girmesine sebep olmaktadır. Dildeki küreselleşme ile birlikte yeni kavramlar Türkçenin yozlaşmasına sebep olmakta, geçerli dil kurallarını hiçe sayıp, yapı ve işleyiş kurallarını etkisiz bırakıp, gelişigüzel biçimde kendine yer edinmektedir.

1.1. Problem Durumu

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde süregelen gelişmeler tüm disiplinlerin amaçlarına ulaşabilmeleri için farklı araçlar sunarak yeni yöntemlerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Eğitim Bilimleri de diğer disiplinlerde olduğu gibi etkili, verimli ve çekici uygulamaların hayata geçirilebilmesi için bilgi ve iletişim teknolojileri ile her geçen gün daha girişik hale gelmektedir. Bunun sonucunda bugün giderek daha sıklıkta çevrimiçi eğitim, sanal üniversiteler, e-dersler, e-kitaplar ve sosyal medya araçları kullanılmaya başlanmıştır. Bu yönüyle teknoloji öğrenme ve öğretim yöntemlerinin değişmesine neden olmuştur (Odabaşı, 1997, s.47).

İletişimin; teknoloji aracılığıyla zaman ve mekan engellerini ortadan kaldırması sayesinde insanlar bilgiyi daha kolay paylaşmaya başlamışlardır (Gündüz, 2007, s.101). Sözlü eğitimden yazılı eğitime geçiş, eğitim sisteminde nasıl köklü değişimleri zorunlu hale getirdiyse, günümüzdeki teknolojik gelişmeler de yeni müfredat programları ile pedagoji, okur-yazarlık tipleri ve hedefler bağlamında eğitimin yeniden yapılandırılmasını zorunlu hale getirmiştir (Kellner, 2002).

Bütün diller, internet ile ortaya çıkan yeni dilsel kullanım biçimlerinin etkisi altındadır (Tattersal, 2003). Türkçe harflerin kullanımında başlayan özensizlik, Türkçesi olan terimlerin bile İngilizcelerini kullanma özentisine dönüşmektedir (Öner, 2006). Bazı dillerdeki karakterlerin elektronik posta adreslerinde kullanılmaması, İngilizce karşısında bu dillerin durumunu olumsuz yönde etkilemektedir. Örneğin Türkçede “ç,ş,ğ,ü” harfleri ile Fransızcadaki “é,à ê” harfleri gibi (Tarcın, 2006:6). Bu durum, birçok dilin internet aracılığı ile İngilizcenin baskısı altında olduğunu ortaya koymaktadır (Tattersal, 2003). Yabancı kökenli terimlerin yaygınlaşması yüzünden söz varlığımızın görüntüsü; buna bağlı olarak da Türk yazı geleneği bozulmaktadır (Akalın, 2003).

2015 yılı itibariyle en çok kullanıcıya sahip olan sosyal medya aracı Facebook’un çeşitli etkinlikler, iletişim ve bilgi paylaşımı açısından daha çok genç nesil ve öğrenciler tarafından kullanıldığı görülmektedir. Öğrencilerin sosyal medyada kullandığı dil ile akademik ortamda kullandıkları dilin birbiriyle ilişkisi olması beklenmektedir. Bununla beraber öğrencilerin Türkçe dersinde öğrenip formal yazılarda kullandıkları dil kurallarını, sosyal medya ortamına taşıyıp

taşımadıkları ya da ne ölçüde taşıdıkları merak konusudur. Bundan dolayı bu araştırmanın problemi, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin, sosyal medya aracı olan Facebook'ta kullandıkları dil ile eğitim ortamında kullandıkları dilin; yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından fark gösterip göstermediğinin belirlenmesidir.

1.2. Alt Problemler

Çalışmada, genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları *yazım kuralları* hataları ile, Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hataları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları *noktalama işaretleri* hataları ile, Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları *anlatım bozuklukları* ile, Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları anlatım bozuklukları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

4. Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil kurallarını; yazım, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından sosyal medya ortamına taşıma becerileri;

a) Cinsiyete

b) Facebook hesabına erişim aracı türüne

c) Facebook hesabına erişim aracı sayısına

d) Facebook hesabına sahip oldukları süreye

e) Paylaşım yaparken kullanılan dile gösterilen özenin farkındalığına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

1.3. Amaç

Bu araştırmanın genel amacı, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin, sosyal medyada kullandıkları dil ile eğitim ortamında kullandıkları dilin; yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından karşılaştırılması ve değişkenler arasındaki farkın (cinsiyet, Facebook hesabına sahip oldukları süre, Facebook hesabına erişim aracının türü, Facebook hesabına erişim aracı sayısı ve paylaşım yaparken kullanılan dile gösterilen özenin farkındalığı açısından) anlamlı olup olmadığının belirlenmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Günümüzde, ülkemizin en büyük sorunlarından biri de dilimize sahip çıkmamızdır. Dili yeterince önemsemememiz, küreselleşen dünya sistemi ile birlikte yabancı sözcüklerin, dilimiz üzerinde gerçekleştirdiği istilayı da arttırmaktadır. Bu istila kitle iletişim araçları olan; medya, sosyal medya ve teknoloji aracılığı ile gerçekleşmektedir.

Günümüzde sosyal medya kullanımı oldukça yaygındır. Ortaokul öğrencileri de sosyal medya ağları içerisinde aktif olarak yer almaktadır. Bu çalışma; öğrencilerin sosyal medya ağları üzerinde dili ne kadar doğru kullandıkları, eğitim ortamında kullanılan dil ile sosyal medyada kullandıkları dilin bir fark gösterip göstermediği sorusunun cevabını ortaya koyacağı için önemli görülebilir.

Bu çalışmada, öğrencilerin “sosyal medya” ağlarından biri olan Facebook içerisinde kullandıkları dil incelenerek, gramer kullanımı açısından nasıl bir durum sergilediği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Literatürde bu konu ile ilgili yeteri kadar çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple, çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma, sosyal medya araçlarından Facebook ile sınırlı tutulmuştur.
- Araştırma, Ankara ili Sincan ilçesi Semiha İsen Ortaokulu, 100. Yıl Ortaokulu ve Sühendan Kürklü Ortaokulu ile sınırlı tutulmuştur.
- Araştırma ortaokul 8. sınıf öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur.
- Araştırma, dil kullanım becerilerinden noktalama, yazım kuralları ve anlatım bozukluğu ile sınırlı tutulmuştur.

1.6 Tanımlar

Türkçe dersinde öğrenilen gramer kurallarını yazım, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından sosyal medya ortamına taşıma becerisi: Bu çalışmada kompozisyon hata yüzdesinden Facebook hata yüzdesinin çıkarılmasıyla elde edilen puan.

Akademik ortam, eğitim ortamı, formal ortam: Bu çalışmada, öğrencinin öğretmenleri, arkadaşları ve ebeveynleri tarafından akademik başarısının değerlendirildiği okul, sınıf, ev vb. ortamı.

Hayran Sayfası: Bu çalışmada Facebook'ta yer alan ve kullanıcıların katılımları ile oluşturulan ortak ilgi ve zevke hitap eden grup sayfaları.

SMOTB: Sosyal Medya Ortamına Taşıma Becerileri

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sosyal Medya

Sosyal medya için farklı tanımlar vardır. Blossom'a (2009) göre sosyal medya, bireyin diğer birey gruplarını kolaylıkla etkilemesini sağlayan bir teknik ya da kolaylıkla ulaşılabilen iletişim teknolojisi, Safko (2010)'ya göre ise bireylerin sosyalleşmek için kullandığı medya, diğer bir ifadeyle araçlardır. (Akt: Kara ve Özgen, 2012, s.214).

Sosyal medya internet tabanlı olarak bireyleri farklı bireylerle sanal uzamda buluşturan web tabanlı hizmetler şeklinde değerlendirilebilir (Toprak, Yıldırım ve diğerleri, 2009, s. 28-29). Terim olarak sosyal medya, kullanıcıların ağ teknolojileri kullanarak etkileşimini sağlayan araç, hizmet ve uygulamaların bütünüdür (Boyd, 2008, s. 92). Web 2.0'nin kullanıcı hizmetine sunulmasıyla birlikte, tek yönlü bilgi paylaşımından, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmasını sağlayan medya sistemidir. Zaman ve mekân sınırlaması olmadan (mobil tabanlı), paylaşımın, tartışmanın esas olduğu bir insanî iletişim şeklidir. Sosyal medya en yüksek derecede paylaşımın gerçekleştiği, online medyanın yeni bir tür olarak fırsatlar sunduğu en yeni fikirlerden biridir (Mayfield, 2010,; Akt: Vural ve Bat, 2010).

2.2. Sosyal Medya Tarihi

Sosyal medyanın doğuşunu 1971 yılında ilk e-postanın gönderilmesi olarak kabul etmek mümkündür. İnternetin doğuşu ile birlikte; bilgi alışverişi, paylaşım ve iletişim gibi ihtiyaçlar doğmuş, bu ihtiyaçları karşılamak için günün teknolojik gelişmelerine paralel olarak sosyal medya alanları oluşmuştur. Farklı ilgi ve ihtiyaçlara hitap eden bu alanlar kişilerin teknolojiye ve bilgiye duyduğu merak ile geliştirilmiş, yeni oluşumlar meydana gelmiştir. Bunları kronolojik olarak sıralayacak olursak;

2003 yılında;

LinkedIn, profesyoneller için sosyal bir ağ olarak kurulmuştur. İnsanların özgeçmiş oluşturabilmelerine imkan sağlamıştır.

2004 yılında;

Facebook ve MySpace, Harvard öğrencilerine tanıtılmış ve çok kısa sürede bir milyon kullanıcıya ulaşmıştır.

Digg, insanların internette bulduğu haberleri paylaşması için sosyal haber sitesi olarak kurulmuştur.

Flickr, fotoğraf yükleyip toplulukla paylaşmaya imkan sağlamıştır.

2005 yılında;

Reddit, kullanıcıların kayıt olarak içerik ve paylaşımında bulunabileceği bir sosyal medya ve haber sitesi olarak tanıtılmıştır.

2006 yılında;

Twitter, tanıtılmış ve 140 karakter limiti hayatımıza girmiştir.

MySpace, en çok ziyaret edilen site olmuştur. Ancak 13 yaş ve üstü herkesin geçerli bir e-mail adresi ile üye olabildiği Facebook kısa süre içinde zirveye oturmuştur.

2007 yılında;

Tumblr kısa cümleler, anlık fotoğraflar veya video linkleri gibi küçük içerik parçalarını paylaşmayı sağlayan site olarak tanıtılmıştır ve iki hafta içinde 75.000 kullanıcıya ulaşmıştır.

2009 yılında;

Foursquare, konum temelli bir sosyal ağ sitesi olarak kurulmuştur.

2010 yılında;

Instagram, fotoğraf ve kısa video paylaşmaya imkan sağlayan bir uygulama olarak tanıtılmıştır.

2011 yılında;

Google+, yalnızca davet yoluyla tanıtılmıştır.

Snapchat, belli bir süre limiti dahilinde görülmek üzere kullanıcıların arkadaşları ile fotoğraf ve video paylaşmasına olanak sağlayan bir site olarak tanıtılmıştır.

2012 yılında;

Vine, video paylaşım servisi kurulmuştur ve Twitter tarafından tanıtılmıştır.

Sulia, belli konulara abone olmayı ve bağlanmayı sağlayan bir sosyal ağ olarak tanıtılmıştır.

Thumb, kitle kaynaklı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlayan bir sosyal medya ağı olarak geliştirilmiştir.

2013 yılında;

Kleek, Facebook içerisinde en yakın arkadaşlarla özel bir ağ oluşturulması amaçlı bir sosyal ağ olarak ortaya çıkmıştır.

Viddy, video paylaşımı yapılan bir web sitesi olarak tanıtılmıştır.

2015 yılında;

Periscope, önce iOS ile parlayan sonra da Android uygulaması ile zirve yapan bir canlı yayın platformu olarak büyük kitlelere ulaşmıştır.

Scorp, video paylaşım odaklı yeni bir sözlük denemesi olarak gençlerin yoğun ilgisini kazanmıştır. Şubat ayında adını duyuran yerli platform Scorp şimdiden 180 bin kullanıcıya ulaşmıştır (<http://www.dijitalajanslar.com/sosyal-medya-tarihçesi>, 2015)

2.3. Sosyal Medya Araç ve Ortamları

2.3.1. Sosyal Ağlar

Artan ve yaygınlaşan internet kullanımı, beraberinde insanların iletişim ihtiyaçlarına yönelik sosyal ortamlar meydana getirmiştir. Bunlar “Sosyal Ağ” ismi ile adlandırılan sanal oluşumlardır. Sosyal ağlar, “web tabanlı bir ortamda grup etkileşimini, işbirliği için ayrılmış ortak alanları ve sosyal ilişkileri arttıran ve bilgi değişimini sağlayan uygulamalar bütünü” (Barlett-Brag, 2006, s.3) olarak tanımlanmaktadır.

Sosyal ağ kavramı ilk kez 1954 yılında Barnes tarafından, kişinin çevresindeki diğer insanlarla olan ilişkilerini tanımlamak amacıyla kullanılmıştır. Barnes’a göre sosyal ağlar, birbirleriyle etkileşimde olan ve kişi için psikolojik öneme sahip bireylerden meydana gelmektedir (Aksüt, Ateş ve Balaban, 2011). Günümüzde ise sosyal ağları; grup etkileşimini, işbirliği için paylaşılan alanı ve sosyal bağlantıları arttıran, web ortamında bilgi değişimini gruplayan uygulamalar dizisi olarak tanımlayabiliriz (Boyd ve Ellison, 2007). Bir başka tanıma göre sosyal ağlar; bireyler ve gruplar arasındaki karşılıklı etkileşimi kolaylaştıran, sosyal dönüt sunan, sosyal ilişkiler yumağı oluşumunu destekleyen yazılımlardır. Aynı zamanda Boyd (2003), sosyal ağların bireylerin kişisel isteklerini desteklediğini,

onları sürece dahil ettiğini ve söz konusu isteklerin kişisel amaçlarını gerçekleştirebilmeleri amacıyla grubun isteği haline geldiğini ifade etmiştir.

Sosyal ağların ilk örnekleri MIRC, MSN gibi internet tabanlı olan ve haber alışverişi ile sesli ve yazılı iletişim sağlamaya yarayan programlardır. Bu programları teknolojik gelişmelere paralel olarak MySpace, Facebook, Twitter gibi sosyal iletişim ağları takip etmiştir.

2.3.1.1. Facebook

Facebook, bireylerin başka bireylerle iletişim kurmasına olanak sağlayan, bilgi alışverişi yapılmasına imkan veren sosyal paylaşım sitesidir. Temelinde kişisel paylaşım olan bu sanal alan, 2004’de Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından kurulmuştur. Başlangıçta Harvard üniversitesi öğrencileri için tasarlanmış ve katılımcı bulmuş olsa da, daha sonra Boston civarındaki okullarda da ilgi görmüş ve yayılmaya başlamıştır. Kurulmasını müteakip, bir sene içerisinde Amerika Birleşik Devletleri’ndeki bütün okullardan Facebook’a katılım olmuştur. Başlangıçta sadece söz konusu okulların e-posta adresleri ile (.edu, .ac.uk vb.) üye olunabilen Facebook, daha sonra ağ içerisine liseleri de dahil etmiş, Eylül 2006 tarihinden itibaren ise tüm e-posta adresleri ile katılım sağlanabilen bir sanal ortam haline gelmiştir (Wikipedia, 2015).

Facebook, dünyada 2 milyar kullanıcısı olan ve en çok ziyaret edilen ikinci web sitesi olma unvanını elinde bulunduran bir sosyal ağıdır (Wikipedia, 2015) (Şekil 1).

İnsanlar bu sosyal ağa katılım sağlayarak, kişisel bilgilerini paylaşabilir, güncel haberlere ulaşabilir, birbirleri ile yazılı veya sözlü olarak iletişim sağlayabilirler. İlgi alanları doğrultusunda “hayran sayfaları” adı verilen gruplar içinde yer alarak beğendikleri, ilgi duydukları her türlü şey hakkında bilgi sahibi olabilirler.

Facebook’un dünyada en çok ziyaret edilen siteler arasında olması, insanların bu ortamlara yoğun ilgi göstermesi ve burada vakit geçirmesi demektir. Bunun devamlılığını sağlamak ve kullanıcı sayısını arttırmak için Facebook katılımcılara kendi dillerinde erişim imkanı sağlamaktadır.

2.3.1.1.1. Facebook Dil Seçenekleri

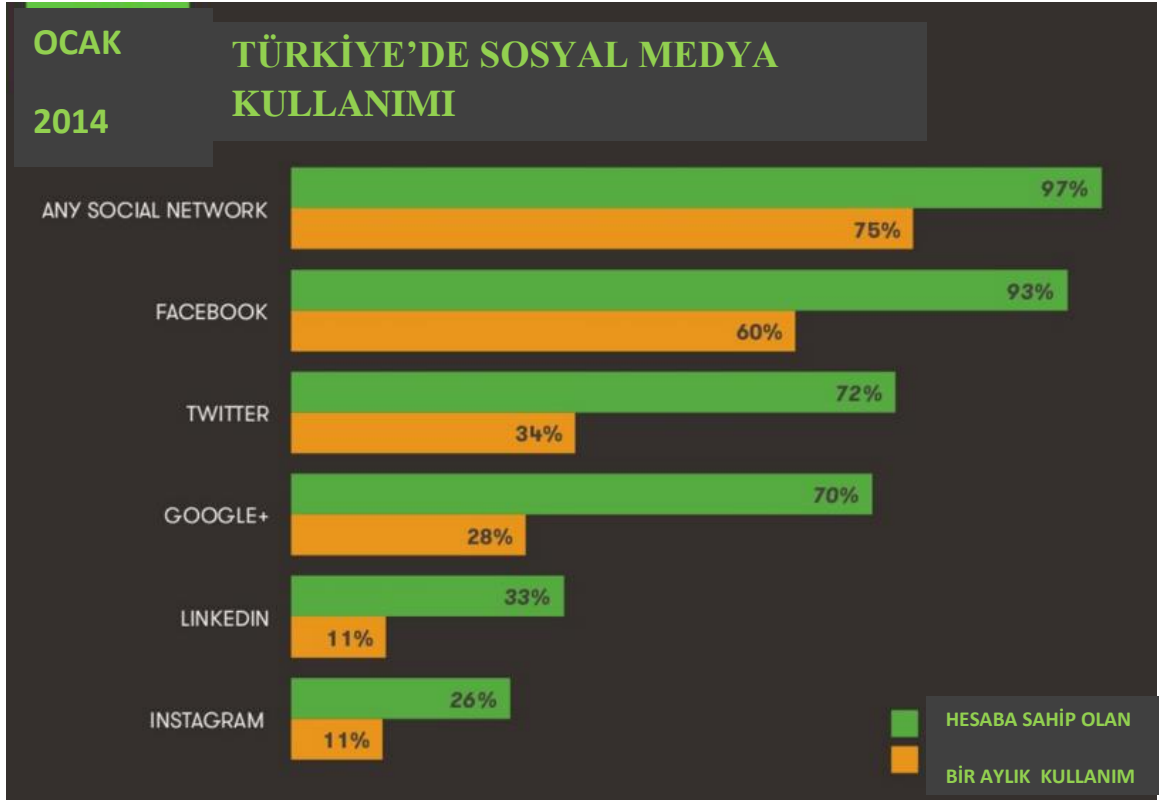
6 Mart 2015 tarihinden itibaren Çeviriler uygulaması ile mevcut olan diller: Almanca, Çekçe, Basitleştirilmiş Çince, Geleneksel Çince, Hong Kong Çincesi, Danca, Fince, Fransızca, Galce, Felemenkçe, İspanyolca, İsveççe, İtalyanca, Japonca, Katalanca, Korece, Lehçe, Bokmal Norveççesi, Brezilya Portekizcesi, Türkçe, Kürtçe Rusça vd. dir. 2015 yılı itibariyle Facebook toplamda 84 ayrı dil ve lehçe ile hizmet vermektedir (www.facebook.com, 2015).

Türkiye’de Mart 2013 itibariyle 32.438.200 kullanıcıya sahip olan Facebook 2007 yılından bu yana Türkçe dil desteğini kullanıcılarına sağlamaktadır. Facebook tarafından hizmete sunulan Türkçe dil desteği, Google tarafından hazırlanmıştır (Wikipedia, 2015). İngilizceden Türkçeye tam çeviri yapılmıştır. Bu durum kullanıcılara anlaşılabilirlik noktasında kolaylık sağlamaktadır. Ancak kullanıcıların veri girişlerinde (Upload) dil kurallarına pek dikkat etmediği gözlemlenmiştir.

Facebook kendi içinde oluşturduğu bir dinamik çerçevesinde bazı görsel ve yazısal öğeler oluşturmuştur. Bunlar iletişimi kolaylaştıran işlevlerdir. İşlevlerden bazıları; “Beğen, Yorum Yap, Paylaş, Dürt” gibi butonlardır. Bu butonlar Facebook’a özgü bir tasarım ve mantıkla oluşturulmuş, kişilerin kolay kullanımı için sunulmuş tasarımlardır. Paylaşımların altında yer alan bu butonlar Facebook’a özgü bir söyleyişi meydana getirmiştir. İngilizce karşılıkları, “like, share, poke v.b” olan bu butonlar Türkçeye tam çeviri ile geçmiştir.

2.3.1.1.2. Türkiye’de Facebook Kullanımı

Türkiye’de Facebook kullanımının yaygınlaşması 2007 yılına dayanmaktadır. 2014 yılında Türkiye’de en çok kullanılan sosyal medya sitesinin Facebook olduğu görülmektedir (Şekil 1).

Şekil 1: Türkiye’de Sosyal Medya Kullanımı

(http://www.slideshare.net/slideshow/embed_code/29791716).

Türkiye’de internet kullanım oranı, tüm nüfusa oranla %45’tir. Türkiye’de toplam 35 milyonun üzerinde internet kullanıcısı vardır. Sahte kullanıcı hesapları ile birlikte 36 milyon aktif Facebook kullanıcı hesabı bulunmaktadır. İnsanlar günde ortalama 4.9 saatini kişisel bilgisayarlar üzerinden, 1.9 saatini ise mobil cihazlar aracılığıyla internette harcamaktadır. Bir insan günde ortalama 2 saat 32 dakikasını sosyal medyada geçirmektedir.

İnternet kullanımını üzerine “we are social agency” istatistik şirketinin yaptığı çalışmalarda, Türkiye’de en çok kullanılan sosyal medya platformu olan Facebook’u (%93), sırayla Twitter (%72), Google+ (%70) ve LinkedIn (%33) takip ettiği görülmektedir (wearesocial.com, 2015).

2.3.1.2. Twitter

Twitter, bir sosyal ağ ve mikroblog sitesidir. Kullanıcılarına “tweet” (Türkçe cıvılda) adı verilen en fazla 140 karakterlik metinler yazma imkânı veren Twitter, çeşitli araçlarla daha etkin kullanılabilen bir yeni nesil iletişim aracıdır (tr.wikipedia.org, 2015).

2006 yılında Jack Dorsey tarafından geliştirilmesinden bu yana Twitter, dünya çapındaki popülaritesini gün geçtikçe arttırmış ve içerdiği uygulamaların programlama arayüzünün kısa mesaj gönderim ve alımı konusundaki olanaklarıyla internet dünyasının SMS'i olarak anılmaya başlamıştır.

Eğitim ortamlarında ve süreçlerinde Twitter; güncel olayları, haberleri etkili bir şekilde öğrenmek, web site adreslerini paylaşmak, düşünceleri paylaşmak, bir olay veya kişiyi takip etmek, dil öğrenmek, diğerleri ile tartışmak ve işbirliği sağlamak amacıyla kullanılabilir (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2010: 4).

2.3.1.2.1. Türkiye’de Twitter Kullanımı

Twitter, 25 Nisan 2011 tarihinden itibaren Türkçe olarak kullanılabilir hale gelmiştir (tr.wikipedia.org, 2015). Kullanıcı ara yüzleri Türkçe olarak hazırlanmıştır. Ancak kendi iç dinamiğinde yer alan bazı terimler İngilizce olarak devam etmektedir. (örn. Tweet atma, retweet, follow, unfollow vb.)

2.4. Sosyal Medyanın Eğitimde Kullanımı

Sosyal medyanın eğitim ortamlarında kullanılması son zamanlarda kabul edilen bir eğilim haline gelmiştir. Sosyal medyanın eğitim süreçlerinde aktif rol oynayabilmesi 20. yüzyılın gereği olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaros (2012)’a göre sosyal medya destekli eğitimin en temel özelliklerinden biri, geleneksel eğitim sistemindeki öğrenci-öğretmen etkileşimlerini artırarak, dijital araçları kullanıp onları bir araya getirmesidir. Sosyal medya, ses ile görüntüyü, yazı ile görüntüyü, sesle yazıyı ve görüntüyü bir araya toplayabilen alternatif bir öğretim ve öğrenim sağlamaktadır (Toğay, Akdur, Yetişken ve Bilici, 2013).

Sosyal medya, özgür düşünce paylaşımına imkan sağlayan, sınırlılıkları çok olmayan geniş perspektifli bir ortam olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal medyanın sağladığı özgür düşünce ortamı “özgür eğitim” kavramını da beraberinde getirmektedir. Zaman ve mekan sınırlaması olmadan öğrencilerin ve eğitimcilerin bilgiye doğrudan ulaşabilmesi, kısa zamanda ve etkili şekilde bu bilgileri paylaşabilmesi, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanımının bir ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Sosyal medya organlarından Facebook, eğitim amaçlı kullanıma oldukça uygun bir araçtır.

Mazman ve Usluel (2010) “Facebook’un eğitimsel kullanım modeli” başlıklı çalışmada bu konuya değinmiş, Facebook’u kullanırken kullanıcıların amaçları ile Facebook’un eğitsel kullanılış amaçları arasında direkt bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Yapısal Denklik Modelini kullandıkları çalışmada, analiz edilen 606 Facebook kullanıcılarından elde edilen veriler, Facebook’un eğitimsel kullanımının %50’sinin, Facebook’un benimseme (öğrencilerin Facebook’a alışması, kullanmaya başlaması) süreciyle birlikte kullanıcıların amaçlarıyla açıklanabilir olduğunu ve Facebook benimseme sürecinin kullanıcıların amaçlarının %86’sını açıklayabildiği sonucuna ulaşmışlardır (Akt: Birbiri, 2012).

Stanciu, Mihai ve Aleca (2012) tarafından yapılan “eğitimde alternatif çevre sosyal ağlar” isimli çalışmada, Romanya yükseköğretiminde sosyal ağların eğitim süreçleri üzerindeki etkisi sorgulanmıştır. Bu çalışmada sosyal ağ web sitelerinin eğitimsel değerlerini göz önüne alarak oluşturulan teorik çerçeve kapsamında, yükseköğretim eğitim öğretim süreçlerinde uygulanabilir Facebook kullanım modeli öne sürülmüştür. Mazman ve Usluel (2010) tarafından geliştirilen “Facebook’un eğitimsel kullanımı modeli” çalışmaya uyarlanmıştır. Verilerden elde edilen bulgular, sosyal ağ sitelerinin öğrenciler arasında çok popüler olduğunu ve eğitim için önemli araçlar olarak düşünüldüklerini göstermektedir. Ayrıca çalışma öğrencilerin, sosyal ağ sitelerini ve diğer web tabanlı teknolojileri eğitim amaçlı kullanımına dair geniş bir perspektif kazandırmıştır (Akt: Birbiri, 2012).

Yapılan çalışmalar gösteriyor ki bir sosyal medya organı olan Facebook eğitsel ortama doğrudan entegre olabilir. Sosyal medyanın eğitimde kullanılmasının bir ihtiyaç haline dönüşeceği ise yadsınamaz bir gerçektir.

2.5. Türkçe Eğitiminde Dil Bilgisi ve Önemi

Standart dil, öğeleri yerel ve sosyal tabakalara has izler taşımayan, ağızlar üstü, norm oluşturucu, yani varyasyonu azaltıcı bir prestij varyantıdır. Herhangi bir şekilde seçilmiş ve en azından yazılı gerçekleşmesi ile ilgili kurallar belirlenmiştir. Bir dilin kullanıldığı sahada iletişim alanı en geniş olan varyanttır (Demir ve Yılmaz, 2003).

Dil bilgisi öğretimi, Türk dili için büyük önem taşır. Dil bilgisi, bir dilin özünü anlamaya yarayan en önemli faktörlerdendir. Palmer, insan için dil bilgisinin önemini, “Dili insanın bir niteliği yapan şey dil bilgisidir.” sözüyle ifade eder (Aydın, 1996: 1). O halde dil bilgisi nedir? Vardar (1998: 76), dil bilgisini, bir dilin işleyişini ve sunduğu düzeni ortaya koyan, özellikle de biçim bilimle söz dizimi kapsayan inceleme; üretici dönüşümsel anlayışta, bir dilin konuşucudinleyicinin tümceleri üretmesini ve anlamasını sağlayan iç dizge ve bilgi; edinç olarak tanımlamaktadır. Göğüş (1978: 337) ise, dil bilgisini, bir dilin sesleri, sözcük türleri, bunların yapıları, tümce olarak dizilmeleri ve tümce içindeki görevleri, çekimleriyle ilgili kuralları inceleyen bir bilim dalı olarak tanımlar (Akt: Tanrıverdi, 2014).

Standart dil olarak Türkçe eğitimi, yalnızca Türkçe dersi için değil öğrencinin bütün eğitim hayatını etkilediği, kendini doğru ifade edebilmesini sağladığı, toplumsal kazanımları, toplum içi iletişimi, her türlü sosyo-kültürel kazanımı ilgilendirdiği için önemlidir.

2.5.1. Yazım Kuralları ve Dildeki Önemi

Yazılı iletişimin temeli dildir. Dil veya lisan, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar içerisinde gelişen canlı bir varlık, temeli tarihin bilinmeyen dönemlerinde atılmış bir gizli anlaşmalar düzeni, seslerden örülmüş toplumsal bir kurumdur (Ergin,

2008). Bu toplumsal kurumun, kendi içersinde bir takım kurallar oluşturması ve bazı kalıplar çevresinde şekillenmesi beklenir. Türkçenin de öz benliğine uygun kuralları ve kalıpları vardır. Bu kurallar ve kalıplar tarih içerisinde şekillenmiş, tam, eksiksiz ve doğru iletişimi sağlamak için belirlenmiştir.

2.5.1.1. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzunda Yazım Kuralları ve Kullanım Şekilleri

Türk dil kurumu yazım kılavuzunda (2015) yer alan yazım kuralları ve kullanım şekilleri şunlardır:

2.5.1.1.1. Özel Adların Yazımı

Özel adlar büyük harfle başlar:

1. Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar. Takma adlar da büyük harfle başlar.

2. Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözleri, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları büyük harfle başlar.

Akrabalık bildiren kelimeler büyük harfle başlamaz.

Akrabalık bildiren kelimeler başa geldiğinde lakap yerine kullanıldığı için büyük harfle başlar.

Bazı tarihî ve menkıbevi şahsiyetlerde ise akrabalık bildiren kelime sonda olduğu hâlde unvan değeri kazandığı ve özel ada dâhil olduğu için büyük harfle yazılır.

Resmî yazılarda saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, unvan bildiren kelimeler de büyük harfle başlar

3. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar

4. Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar.

5. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.

6. Devlet adları büyük harfle başlar.

7. Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar.

8. Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar.

9. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.

10. Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt, cadde, sokak, semt vb.) büyük harfle başlar.

Yer adlarında ilk isimden sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.

11. Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

12. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

13. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

14. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, müzik) her kelimesi büyük harfle başlar.

15. Millî ve dinî bayramlarla bayram niteliği kazanmış günlerin adları büyük harfle başlar.

16. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

17. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.

18. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde özel adlar büyük harfle başlar.

2.5.1.1.2. Sayıların Yazımı

1. Sayılar metin içerisinde yazıyla yazılır buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır.

2. Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.

3. Para ile ilgili işlem ve senet, çek vb. ticarî belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

4. Notayı niteleyen sayılar ayrı yazılır.

5. Oyun adlarını niteleyen sayılar bitişik yazılır.

6. Romen rakamları ancak yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde ve kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında kullanılabilir.

7. Beş ve beşten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur.

8. Sayılarda kesirler virgül ile ayrılır.

9. Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır

10. Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

2.5.1.1.3. Büyük Harflerin Yazımı

Büyük harflerin kullanıldığı yerler aşağıda sıralanmıştır.

1. Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına uygun noktalama işareti (nokta, soru, ünlem) konur. Ancak iki çizgi arasındaki açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz.

2. İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar. Ancak iki noktadan sonra cümle niteliğinde olmayan örnekler sıralandığında bu örnekler büyük harfle başlamaz.

3. Dizeler genellikle büyük harfle başlar.

4. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar. Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

5. Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar.

6. Bilim dallarında kullanılan terimlerin büyük harfle yazılışı, ilgili dallardaki uygulamaya bağlıdır.

7. Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıkta bulunan kelimelerin tamamı, alt başlıkta bulunan kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.

8. Kitap, dergi vb.nde bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar.

2.5.1.1.4. “mi” Soru Ekinin Yazımı

Bu ek gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar. Bu ek sorudan başka görevlerde kullanıldığında da ayrı yazılır:

2.5.1.1.5. “ne...ne...” Bağlacının Yazımı

Bu bağlacın kullanıldığı cümlelerde fiil olumlu olmalıdır.

2.5.1.1.6. Pekiştirmeli Sıfatların Yazımı

Pekiştirmeli sıfatlar bitişik yazılır.

2.5.1.1.7. Fiil Çekimlerinin Yazımı

Gelecek zaman ekinin ünlüleri ile zaman ekinden önceki ünlü, söyleyişe bakılmaksızın bütün şahıslarda a, e ile yazılır.

Teklilik ve çokluk 1. kişi emir eklerinin ünlüsü ile ekten önceki ünlü, söyleyişe bakılmaksızın a, e ile yazılır

İstek ekinden önce gelen ünlü, söyleyişe bakılmaksızın a, e ile yazılır.

2.5.1.1.8. Birleşik Kelimelerin Yazımı

Belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, isnat grupları, birleşik fiiller, ikilemeler, kısaltma grupları ve kalıplaşmış çekimli fiillerden oluşan ifadeler, yeni bir kavramı karşıladıklarında birleşik kelime olurlar. Birleşik kelimeler belirli kurallar çerçevesinde bitişik veya ayrı olarak yazılır.

2.5.1.1.9. Bitişik Yazılan Birleşik Kelimeler

Birleşik kelimeler aşağıdaki durumlarda bitişik yazılırlar.

1. Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
2. Et- ve ol- yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine veya ses türemesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
3. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında benzetme yoluyla anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

- a. Bitki adları
- b. Hayvan adları
- c. Hastalık adları
- ç. Alet ve eşya adları
- d. Biçim adları
- e. Yiyecek adları
- f. Oyun adları
- g. Gök cisimlerinin adları
- ğ. Renk adları

4. -a, -e, -ı, -i, -u, -ü zarf-fiil ekleriyle bilmek, vermek, kalmak, durmak, gelmek, görmek ve yazmak fiilleriyle yapılan tasvirî fiiller bitişik yazılır.

5. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.

6. -an/-en, -ır/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil eklerinin kalıplaşmasıyla oluşan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

7. İkinci kelimesi -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır

8. Her iki kelimesi de -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) belirli geçmiş zaman veya -r /-ar /-er geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

9. Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır

10. İki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş kişi adları, soyadları ve lakaplar bitişik yazılır

11. İki veya daha çok kelimedenden oluşmuş Türkçe yer adları bitişik yazılır

12. Kişi adları ve unvanlarından oluşmuş mahalle, meydan, köy vb. yer ve kuruluş adlarında unvan kelimesi sonda ise, gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.

13. Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır.

14. Bunlardan başka dilimizde her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler de vardır.

a. Baş sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları.

b. Bir topluluğun yöneticisi anlamındaki başı sözüyle oluşturulan belirtisiz isim tamlamaları.

c. Oğlu, kızı sözleri.

ç. Ağa, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler.

d. Biraz, birkaç, birkaçı, birtakım, birçok, birçoğu, hiçbir, hiçbirisi, herhangi belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.

15. Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

16. Hane, name, zade kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

17. Farsça kurala göre oluşturulan isim ve sıfat tamlamaları ile kalıplaşmış biçimler bitişik yazılır.

18. Arapça kurala göre oluşturulan tamlamalar ve kalıplaşmış biçimler bitişik yazılır

19. Müzik makam adları bitişik yazılır.

20. Kanunda bitişik geçen veya bitişik olarak tescil ettirilmiş olan kuruluş adları bitişik yazılır.

2.5.1.1.10. Ayrı yazılan birleşik kelimeler

1. Etmek, edilmek, eylemek, kılmak, kılınmak, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller herhangi bir ses düşmesine veya türemesine uğramayan birleşik kelimeler.

2. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler.

a. Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulanlar.

b. Bitki türlerinden birinin adıyla kurulanlar.

c. Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler.

ç. Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler.

d. Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler.

e. Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan birleşik kelimeler.

f. Yuvar ve küre sözleriyle kurulan birleşik kelimeler.

g. Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler.

ğ. Gök cisimleri.

h. Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler.

ı. Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler.

i. Zamanla ilgili birleşik kelimeler.

3. -r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler.

4. Renk sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları.

5. Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan sıfatlar.

6. Yer adlarında kullanılan batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, orta, yukarı, iç, yakın, uzak kelimeleri.

7. Kişi adlarından oluşmuş mahalle, bulvar, cadde, sokak, ilçe, köy vb. yer ve kuruluş adlarında sondaki unvanlar hariç, şahıs adları.

8. Dış, iç, öte, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler.

9. Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler.

10. Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

2.5.1.1.11. Deyimlerin Yazımı

Deyimler ayrı yazılır.

2.5.1.1.12. İkilemelerin Yazımı

İkilemeler ayrı yazılır.

“-m” ile yapılmış ikilemeler de ayrı yazılır.

İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler ayrı yazılır.

2.5.1.1.13. Alıntı Kelimelerin Yazımı

Yabancı kökenli kelimelerin yazılışlarıyla ilgili bazı noktalar aşağıda gösterilmiştir:

1. İki ünsüzle başlayan batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır

Bu tür birkaç alıntıda, söz başında veya iki ünsüz arasında bir ünlü türemiştir. Bu ünlü söylenişte de yazılışta da gösterilir.

2. İçinde yan yana iki veya daha fazla ünsüz bulunan batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.

3. İki ünsüzle biten batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.

4. Batı kökenli alıntılarının içindeki ve sonundaki g ünsüzleri olduğu gibi korunur.

Aşağıdaki durumlarda batı kökenli kelimeler, özgün biçimleri ile yazılırlar:

1. Bilim, sanat ve uzmanlık dallarında kullanılan bazı terimler.

2. Latin yazı sistemini kullanan dillerden alınma deyim ve sözler:

2.5.1.1.14. Yabancı Özel Adların Yazımı

Arapça ve Farsça Adların Yazılışı

Arap ve Fars kökenli kişi ve yer adları Türkçenin ses ve yapı özelliklerine göre yazılır.

Latin Yazı Sistemini Kullanan Dillerdeki Adların Yazılışı

1. Latin yazı sistemini kullanan dillerdeki özel adlar özgün biçimleriyle yazılır.
2. Batı kökenli kişi ve yer adlarının bir bölümü eskiden beri dilimizde yerleştiği biçimiyle yazılır.
3. Ait olduğu dilde ayrı yazılan yer adları Türkçede de ayrı yazılır.

Yunanca Adların Yazılışı

Yunanca adlar yazılırken Yunan harflerinin ses değerlerini karşılayan Türk harfleri kullanılır.

Rusça Adların Yazılışı

Rusça özel adlarda Rus harflerinin ses değerlerini karşılayan Türk harfleri kullanılır.

Çince Adların Yazılışı

1. Çince adlar, Türkçede yerleşmiş biçimlerine göre yazılır.
Çincede soyadları küçük adlardan önce gelir. Soyadları çoklukla tek hecedir, küçük adlar ise bir veya iki heceden oluşur. Bu adlar büyük harfle başlar; heceler arasına çizgi konur.
2. Japon yer ve kişi adları da Türkçede yerleşmiş biçimlerine göre yazılır.

Türk Devlet ve Topluluklarındaki Özel Adların Yazılışı

Türk devlet ve topluluklarındaki özel adlar Türkçede yerleşmiş söyleniş biçimlerine göre yazılır.

2.5.1.1.15. “ile” Ekinin Yazımı

“ile” ayrı olarak yazılabildiği gibi kelimelere eklenerek de yazılabilir. Kelimelere eklenerek yazıldığında ünlü uyumlarına uyar. “ile”, ünsüzle biten kelimelere ek olarak getirildiğinde i ünlüsü düşer ve bitişik yazılır.

“ile”, ünlüyle biten kelimelere ek olarak getirildiğinde başındaki i ünlüsü düşer ve araya "y" ünsüzü girer. Ek, ünlü uyumlarına uyar.

2.5.1.1.16. “de” Bağlacının Yazımı

Bağlaç olan da, de ayrı yazılır. Kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar.

2.5.1.1.17. “ki” Bağlacının Yazımı

Bağlaç olan ki ayrı yazılır.

Ki bağlacı, kalıplaşmış olduğu için birkaç örnekte bitişik yazılır; ek aynı zamanda küçük ünlü uyumuna uymuştur.

Şüphe ve pekiştirme göreviyle kullanılan ki'de ayrı yazılır.

2.5.2. Noktalama İşaretleri ve Dildeki Önemi

Noktalama işaretleri ve yazım kuralları gibi yazı diline ait olan kurallar bütünlüğü, anlatımın anlaşılır olmasını sağlarken cümle yapılarını da olabildiğince sağlamlaştırır. Bu kurallar bütünü, iletişimdeki başarıyı arttırmak ve verilen mesajın doğru kodlanmasını sağlamak amacıyla kullanılmaktadır. Bu sebepten de noktalama işaretlerinin, yazım kurallarının (imlâ) tam anlamıyla öğrenilmesi, yazılı anlatımın istenen seviyede gelişmesi için zorunludur (Karabuğa, 2011).

Konuşma dilinin inceliklerini belli ölçüde yazıya aktarmaya, cümlelerin öğelerini belirlemeye, birbirinden ayırmaya, çeşitli duyguları, düşünceleri yazıda ifade etmeye yarayan noktalama işaretleri bu özellikleri ile her dilde üzerinde önemle durulan bir konudur (Kalfa, 2000). Noktalamanın ihmal edilip eksik bırakılması yazının anlaşılır olması ve kolay kavranması bakımından çeşitli güçlükler doğurur. Okuyucunun metinde anlam bağına kuramamasına sebep olur, böylece anlam karışıklıkları ortaya çıkar ve okuyucunun dikkati dağılır (Kalfa, 2000).

2.5.2.1. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzunda Noktalama İşaretleri ve Kullanım Yerleri

2.5.2.1.1. Nokta (.)

Cümlenin sonuna konur.

Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.

Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur.

Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

Bibliyografik künyelerin sonuna konur.

Beş ve beşten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur.

Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır.

2.5.2.1.2. Virgöl (,)

Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Cümlede özel olarak vurgulanması gereken öğelerden sonra konur.

Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan öğeleri belirtmek için konur.

Cümle içinde ara sözcükleri ve ara cümleleri ayırmak için konur.

Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

Tırnak içinde olmayan aktarma cümlelerinden sonra konur.

Konuşma çizgisinden önce konur.

Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.

Sayıların yazılışında, kesirleri ayırmak için konur.

Bibliyografik künyelerde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur.

2.5.2.1.3. Noktalı Virgöl (;)

Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

Öğeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

2.5.2.1.4. İki Nokta (:)

Kendisinden sonra örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.

Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konur.

Ses biliminde uzun ünlüyü göstermek için kullanılır.

Edebî eserlerdeki karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişinin adından sonra konur.

Genel Ağ adreslerinde kullanılır.

Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

2.5.2.1.5. Üç Nokta (...)

Tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten ötürü açıklanmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.

Alıntılarda; başta, ortada ve sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yerine konur.

Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur.

Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır.

2.5.2.1.6. Soru İşareti (?)

Soru bildiren cümle veya sözlerin sonuna konur.

Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

2.5.2.1.7. Ünlem İşareti (!)

Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna konur.

Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur.

Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay araç içinde ünlem işareti kullanılır.

2.5.2.1.8. Kısa Çizgi (-)

Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur.

Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

Dil bilgisinde kökleri ve ekleri ayırmak için konur.

Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır.

Eklerin başına konur.

Heceleri göstermek için kullanılır.

Kelimeler arasında “-den...-a, ve, ile, ila, arasında” anlamlarını vermek için kullanılır.

Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.

2.5.2.1.9. Uzun Çizgi (—)

Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna konuşma çizgisi de denir.

Oyunlarda uzun çizgi konuşanın adından sonra da konabilir.

2.5.2.1.10. Kesme İşareti (')

Aşağıda sıralanan özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:

- a. Kişi adları, soyadları ve takma adlar
- b. Millet, boy, oymak adları
- c. Devlet adları
- ç. Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar
- d. Kıta, deniz, nehir, göl, dağ, boğaz, geçit, yayla; ülke, bölge, il, ilçe, köy, semt, bulvar, cadde, sokak vb. coğrafyayla ilgili yer adları
- e. Gök bilimiyle ilgili adlar
- f. Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt vb. adları
- g. Kitap, dergi, gazete ve sanat eseri (tablo, heykel, müzik vb.) adları
- ğ. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge ve genelge adları
- h. Hayvanlara verilen özel adlar

Kişi adlarından sonra gelen saygı sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur.

Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Şiirde seslerin ölçü dolayısıyla düştüğünü göstermek için kesme işareti kullanılır.

Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konur.

2.5.2.1.11. Ters Eğik Çizgi (\)

Bilgisayar yazılımlarında art arda gelen dizinleri birbirinden ayırt etmek için kullanılır.

2.5.2.1.12. Tırnak İşareti (“ ”)

Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içine alınır.

Cümle içerisinde kitapların ve yazıların adları ve başlıkları tırnak içine alınır.

Bibliyografik künyelerde makale adları tırnak içinde verilir.

2.5.2.1.13. Tek Tırnak İşareti (‘ ’)

Tırnak içinde verilen ve yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü belirtmek için kullanılır.

2.5.2.1.14. Denden İşareti (")

Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında veya bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin, söz gruplarının ve sayıların tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır.

2.5.2.1.15. Yay Ayraç ()

Cümlelerin yapısıyla doğrudan doğruya ilgili olmayan açıklamalar için kullanılır.

Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır.

Alıntıların aktarıldığı eseri veya yazarı göstermek için kullanılır.

Alıntılarda, başta, ortada ve sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yerine konulan üç nokta, yay ayraç içine alınabilir.

Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işareti yay ayraç içine alınır.

Bir bilginin şüpheyle karşılandığını veya kesin olmadığını göstermek için kullanılan soru işareti yay ayraç içine alınır.

Bir yazının maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kapama ayraç konur.

2.5.2.1.16. Köşeli Ayraç ([])

Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan önce köşeli ayraç kullanılır.

Bibliyografik künyelere ilişkin bazı ayrıntıları göstermek için kullanılır.

2.5.2.1.17. Düzeltme İşareti

Yazılışları bir, anlamları ve okunuşları ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için, okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur.

Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelime ve eklerle özel adlarda bulunan ince g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine konur.

Nispet i'sinin belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için kullanılır.

2.5.3. Anlatım Bozukluğu ve Dildeki Önemi

Dilin en temel görevi, insanlar arasında iletişimi sağlamaktır. İleticiden alıcıya iletişim kanalı yoluyla gönderilen kod alıcı tarafından algı yoluyla anlamlandırılıp, dönüt sağlandıktan sonra iletişim tamamlanmış olur. Bu yüzden anlatılmak istenenler, dilin kurallarına uygun olarak açık, yalın, anlaşılır bir biçimde ifade edilirse iletişim eksiksiz olarak sağlanır. Aksi takdirde; yanlış

anlaşılmalar, söyleyiş yanlışları ve anlatım bozuklukları ortaya çıkar. Anlatım bozukluklarını önlemek için; cümlede yer alan sözcüklerin, sözcük öbeklerinin ve cümle öğelerin anlam ve dilbilgisi açısından birbiriyle uyum içinde olması gerekir. Sağlıklı bir iletişim bu şekilde gerçekleştirir.

Anlatım bozukluğu, sözlü ya da yazılı anlatımda bulunması gereken birtakım niteliklerin var olmamasından dolayı ortaya çıkan bir durumdur. Sağlıklı iletişim için sözlü ya da yazılı anlatımda birtakım niteliklerin bulunması gerekir. Bu nitelikler, kelimelerin doğru seçilmesi, cümlelerin Türkçenin dil bilgisi kurallarına uygun olması, anlatımın doğru, açık, yalın ve duru olması, anlatım birimleri arasında mantıksal bir bağın bulunmasıdır” (İlaslan 2007: 16). “Anlatım bakımından bozuk ve yazım yanlışları ile dolu bir yazı, yazarın eğitimsizliğini ele verir; daha da önemlisi ana diline gereken saygıyı göstermediğı anlamına gelir. Anlatım bozukluklarının önüne geçmenin temel şartı yanlışları bilmek, tespit etmektir. Bu yanlışlar bilinçli ve sürekli yazı çalışmaları yapmakla düzeltilir” (Aktaş ve Gündüz, 2005, Akt: Üstün, 2011).

Her cümle, ifade edeceğı anlamı anlaşılır, açık, akıcı, doğru ve güzel bir şekilde ortaya koymalıdır. Bunun için de cümle; gereksiz sözcük, çelişkili, belirsiz, mantıksız, yanlış anlamlı ifadeler içermemeli; dil bilgisi kurallarına da uygun olmalıdır. Bu özellikleri taşımayan bir cümlede anlatım bozukluğu yapılmış demektir (Hunutlu, 2007).

Ana dil eğitiminin temel amaçlarından biri de öğrencilerin duygularını, düşüncelerini yeterince ve doğru bir şekilde anlatmalarını sağlamaktır. Bunu yapmak için öğrenci önce zihninde düşüncelerini belirler, onları belli bir düzene koyar, kelimeler seçer ve cümleler kurar. Cümle anlatımın temelidir. Düzgün bir anlatımın sağlanabilmesi için sözcükleri doğru seçmek, cümleleri sağlam kurmak gerekir. İster sözlü anlatımda ister yazılı anlatımda alıcı ile verici arasında tam bir anlamsa sağlanamıyorsa anlatım bozuk demektir (elikpazu, 2006).

Ortaokul 8. Sınıf müfredatında anlatım bozuklukları aşağıdaki gibi tasnif edilmiştir. 8. sınıf Türkçe dersini başarıyla tamamlayan öğrenci aşağıdaki anlatım bozukluğu türlerini öğrenmiş kabul edilir.

Anlatım Bozuklukları;

2.5.3.1. Anlamsal Bozukluklar

- Gereksiz sözcük kullanılması
- Anlamca çelişen sözcüklerin kullanılması
- Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
- Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- Deyimin yanlış anlamda kullanılması
- Anlam belirsizliği
- Mantık ve sıralama yanlışlığı

2.5.3.2. Yapısal Bozukluklar

- Özne-yüklem uyumsuzluğu
- Eklerle ilgili yanlışlar
- Öge eksikliği
- Yüklem eksikliği
- Tamlama yanlışları
- Bağlaç yanlışları

2.6. İlgili Araştırmalar

Ajjan ve Harsthone (2008. s.48), sosyal ağlar gibi araçların öğrenci öğrenmelerini arttırdığını, okul-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında etkileşim sağladığını, öğrencilerin derslere ilişkin memnuniyetlerini arttırdığı, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiğini ve derslere entegrasyonu kolaylaştıran araçlar olduğunu ortaya koymuşlardır. Selwyn (2007, s.150), sosyal ağların özellikle öğrencilerin akademik çalışmalarında, öğretici personelle ve akademik sohbetlerdeki ilişkilerde içine düştükleri rol karmaşasının üstesinden gelmelerine yardımcı olduğunu belirtmiştir.

Bu çalışmaların, sosyal ağların öğrenci motivasyonu ve etkililiği ile öğrencilerin iletişim kurma becerileri üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Ayrıca verilen bütün araştırma sonuçlarının sosyal ağların eğitim ortamlarında öğrenci açısından motivasyon ve etkili iletişim bakımından olumlu sonuçlar doğurduğu da görülmektedir.

Albion (2008, s.181-198), yeni teknolojiler hızla geliştikçe ve yayıldıkça bu araçların eğitim bağlamında kullanımının önemi vurgularken eğitimcileri de bu gelişim sürecinin dışına bırakmanın söz konusu olmadığını ve özellikle öğretmen eğitiminde öğretmenlerin yetiştirilmesini zenginleştirme, öğretmen adaylarına sınıflarında bu uygulamaları etkili kullanma fırsatlarını sağlama ve onları bu sürece hazırlamada ayrı önem taşıdığını ifade etmiştir.

Yaman ve Erdoğan (2007) tarafından yapılan çalışmada internet kullanımının Türkçeye etkilerini araştırmak amaçlanmış ve internet ortamında yazı dilinin rastgele ve özensiz olarak kullanıldığı, kelimelerin yazımında kısaltmalara ve konuşma dili unsurlarına yer verildiği belirlenmiştir. İngilizce kuralların ve İngilizce kelimelerin Türkçenin yapısını bozduğu ve dilde yozlaşmaya neden olduğu gözlenmiştir.

Çam (2012) tarafından yapılan çalışmada, Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı ve genel amaçlı Facebook kullanımları ile Facebook bağımlılıkları arasındaki ilişki araştırılmış ve araştırmaya katılan öğretmen adaylarının Facebook kullanım amacı ile Facebook bağımlılığı arasındaki ilişkinin pozitif yönlü düşük düzeyde, Facebook'un eğitim amaçlı kullanımı ile Facebook bağımlılığı arasındaki ilişkinin pozitif yönlü düşük düzeyde, Facebook'un eğitim amaçlı kullanımı ile Facebook kullanım amacı arasındaki ilişkinin pozitif yönde orta düzeyde olduğu sonucu elde edilmiştir.

Erçetin ve Menteşe (2012, s.110-113) tarafından yapılan, öğrenciler ve velilerin sosyal medyaya bakışının araştırıldığı çalışmanın sonuçları ile de, dijital yerliler olarak adlandırılan yeni nesil öğrencilerin, artık yeni nesil öğrenme modeli istedikleri ortaya çıkmıştır. Bu öğrenme modelin gerçekleştirecek kişiler de öğretmenlerdir. Bu nedenle yeni eğitim modelinden kaçmaktansa sosyal medya ortam ve araçlarını farklı boyutlarda olumlu etkiler yaratacak biçimde nasıl kullanabileceğimizi öğrenmek, öğretmek, çok daha yapıcı ve akıllıca bir yaklaşım olarak görünmektedir.

Öztürk ve Akgün (2013) üniversite öğrencilerinin, sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve bu sitelerin eğitimlerinde kullanılması ile ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçladıkları araştırmalarında; öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerinin olumlu özelliklerini: kendini rahat ifade etme, iletişimi kolaylaştırma;

olumsuz özelliklerini ise gereğinden fazla zaman alma, bilgilerinin çalınma ihtimali ve ders çalışma verimliliklerini azaltma olarak belirtmişlerdir.

Akkoyunlu ve Soylu (2011) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin, sosyal iletişim ağlarında (Facebook, Youtube, Myspace, Twitter, Blogs) Türkçenin yanlış kullanımı belirlemeye çalışılmıştır. Öğrencilerin yaptıkları projeler incelenerek öğrencilerin Türkçenin korunmasına dönük çözüm önerilerini ortaya koyma amaçlanmıştır. Öğrenciler, sosyal iletişim ağlarında Türkçe kullanım yanlışlarını belirlemiş ve doğrularını yazmışlardır. Sosyal iletişim ağlarındaki Türkçe kullanım yanlışlarını; ses özellikleri ile ilgili yanlış kullanımlar, sözcüklerle ilgili yanlış kullanımlar, cümleler ile ilgili yanlış kullanımlar, yazım özellikleriyle ilgili yanlış kullanımlar boyutlarında değerlendirmişlerdir.

Kılıçarslan ve Yavuz (2014) tarafından yapılan çalışmada Türkiye’de eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal medya hesaplarındaki yazışmaları analiz edilerek dilbilgisi kurallarını öğrenmede çektikleri güçlükler çekim ekleri açısından incelenerek analiz edilmiştir. Bu analiz neticesinde öğrencilerin isim çekim eklerinde daha çok, fiil çekim eklerinde daha az hata yaptıkları görülmüştür.

Oğuz (2012) tarafından yapılan araştırmada, sosyal medyada yer alan görüntüsel öğelerin dilsel açıdan incelenmesi amaçlanmış, bu bağlamda Saussure’ün ikili gösterge sistemi ile değerlendirme yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda dilsel ve dil dışı gösterge öğeleri tasnif edilmiş, sosyal medya dilinin kullanımının günlük konuşma diline yeni kelime ve kavramlar kattığı belirlenmiştir.

Otrar ve Arğın (2014) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının; sosyal medya sitelerine üye olma, sosyal medyayı kullanma süresi, kullanma sıklığı, sosyal medyaya her girdiklerinde harcadıkları ortalama süre ve en fazla kullandıkları sosyal medya sitesi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Tanrıverdi ve Sağır (2014) tarafından yapılan çalışmada kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre yıl sonu başarı ve yabancı dil başarı notlarının istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan kız öğrencilerin

erkek öğrencilerden daha başarılı olduklarının söylenebileceği belirtilmiştir. Araştırmada ayrıca, erkek öğrencilerin tanıma ve tanınma amaçlı sosyal medyayı daha fazla kullandıkları, kız öğrencilerin de eğitim amaçlı sosyal medyayı daha fazla kullandıkları sonucuna varılmıştır.

Şensoy (2006) tarafından yapılan Medya ve İletişim Yolu ile Türkçeye Girmiş Yabancı Sözcükler adlı çalışmada medya ve iletişim araçlarının, Türkçeye zarar verme boyutunda yabancı sözcükler için birer köprü olduğu, dile en çok gazetelerin magazin sayfaları, televizyondaki magazin programları, eğlence amaçlı yayınların zarar verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Üstün (2011) tarafından yapılan çalışmada 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında en fazla hangi türde anlatım bozukluğu yaptığı gözlenmiş ve her üç sınıf öğrencilerinin en fazla cümlenin öğeleri, gereksiz kelime kullanımı ve birbiriyle karıştırılan kelimeler kategorilerinde anlatım bozukluğu yaptıkları görülmüştür.

İlaslan (2007) tarafından yapılan çalışmada ortaöğretim ikinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerini ve hangi anlatım bozukluğunun ne oranda görüldüğünü belirlemek amaçlanmış, sonuçta en fazla görülen anlatım bozuklukları gereksiz sözcük kullanımı, yapısal yanlışlıklardan kaynaklanan hatalar ve cümlenin öğeleri arasındaki uyumsuzluk olarak belirlenmiştir.

Ergin (2008) tarafından yapılan çalışmada, noktalama işaretlerinin öğretiminde drama yönteminin etkisi araştırılmış ve drama öğretim yönteminin öğrencilerin noktalama işaretlerini öğrenme düzeylerine olumlu yönde etki ettiği belirlenmiştir.

Karabuğa (2011) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının kullanımda zorluk yaşadıkları noktalama işaretlerinin; noktalı virgül, düzeltme işareti, uzun çizgi (konuşma çizgisi), virgül, üç nokta, iki nokta işareti olduğu belirtilmiştir.

Pekaz (2007) tarafından yapılan çalışmada Türkçe öğretiminde, yazma becerisinde görülen imlâ kuralları, noktalama işaretleri ve anlatım bozukluğu hatalarının ipucu ve geri bildirim kullanımıyla düzeltilebilir olduğu görülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri toplama araçları ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Çalışmada ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin, sosyal medyada kullandıkları dil ile eğitim ortamında kullandıkları dil; yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından karşılaştırılmış ve değişkenler arasındaki farkın bazı değişkenler açısından anlamlı fark gösterip göstermediği belirlenmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, öncelikle ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin, sosyal medyada kullandıkları dil ile eğitim ortamında kullandıkları dilin; yazım kuralları, noktalama işaretleri ve anlatım bozukluğu açısından karşılaştırılması ve öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri söz konusu gramer kurallarını, sosyal medya ortamına taşıma becerilerini ölçmeyi ve ayrıca bu becerinin bazı değişkenler açısından anlamlı fark gösterip göstermediğinin belirlenmesini amaçladığı için bu amaca uygun olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelinde iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelenmesi söz konusudur (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013).

3.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubunu, Ankara ili Sincan ilçesi Semiha İsen Ortaokulu, 100. Yıl Ortaokulu ve Sühendan Kürklü Ortaokullarının 8. sınıflarında öğrenim gören toplam 450 öğrenci oluşturmaktadır. Sekizinci sınıf öğrencilerinin seçilme sebebi yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu konularının MEB (2006) Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. sınıflar) Öğretim Programı'na göre sekizinci sınıfta tamamlanıyor olmasıdır.

3.3. Uygulama Süreci

İlk olarak Ankara'nın Sincan ilçesinde bulunan üç ortaokulda öğrenim gören 450 öğrenciye demografik özellikli anket uygulanmış ve öğrencilere serbest bırakıldığı bir konuda kompozisyon yazdırılmıştır. Sonraki aşamada Facebook'ta bir grup oluşturulmuş ve bu üç okuldaki 344 öğrenci gruba katılmıştır. Okullarda yazdırılan kompozisyonlar ve Facebook grubuna katılan öğrenciler ve öğrencilerden toplanan anketler birlikte ele alındığında, her üç uygulamaya da katılan 100 öğrenci olduğu görülmüştür. Her üç uygulamaya da katılan öğrencilerin okul ve cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1
Araştırma Grubundaki Öğrencilerin Okul ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Okul	Cinsiyet	N
Semiha İsen Ortaokulu	Kız	24
	Erkek	10
100. Yıl Ortaokulu	Kız	22
	Erkek	9
Sühendan Kürklü Ortaokulu	Kız	25
	Erkek	10
Toplam		100

3.4. Verilerin Toplanması

Bu bölümde araştırmada kullanılan veri toplama araçlarına ve verilerin analizine ait bilgiler yer almaktadır.

3.4.1. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, Facebook kullanımıyla ilgili soruların ve kişisel bilgi formunun yer aldığı anket (Ek-1), öğrencilere yazdırılan kompozisyonlar ve öğrencilerin Facebook grubunda yapmış oldukları paylaşımlar veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Öğrencilerin, yazım kuralları, noktalama işaretleri ve anlatım bozukluğu konularına hakimiyetini ölçmek için bir ders saati içinde, konu ve türü serbest olan bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yazdırılan kompozisyonlar öğrencilerin, dil becerilerini ölçmeye yönelik olduğundan konu, boyut ve tür sınırlaması konulmamıştır. Elde edilen kompozisyon verileri kelime ve cümle sayıları incelendiğinde uzman görüşü alınarak yeterli bulunmuştur.

Araştırmanın ikinci kısmı Facebook paylaşımlarına yöneliktir. Araştırma yapılan okullardaki aynı öğrencilere sosyal medya kullanımı ile ilgili demografik özellikli bir anket uygulanmıştır. Uygulanan anket Tosunay (2015) tarafından hazırlanan (Ek-1) ankettir. Anketin geçerlilik, güvenilirlik hesaplamaları anket sahibi tarafından yapılmıştır. Bunun için ilgili anketin geçerli ve güvenilir olduğu kabul edilmektedir.

Kompozisyon yazdırılan ve anket uygulanan öğrencilerin, sosyal medyadaki yazışmalarına ulaşmak için, Facebook da bir “hayran sayfası” oluşturulmuş, öğrenciler bu sayfadan sözlü olarak haberdar edilmiştir. Bu hayran sayfasına katılım gönüllülük esasına dayalıdır. Gruba katılım sağlayan öğrencilerin “paylaşımlar altına yapmış olduğu yorumlar”, “grup yöneticisi ile yaptıkları yazışmalar” ve “kendi aralarındaki yazışmalar” araştırmanın “facebook paylaşım verilerini” oluşturmaktadır.

Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlardan ve Facebook grubunda yaptıkları paylaşımlardan elde edilen veriler üç farklı okuyucu (Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenleri) tarafından değerlendirilmiştir. Kavramsal çerçeve bölümünde yer verilen TDK'nın Yazım Kılavuzunda yer alan yazım kuralları,

noktalama işaretleri, anlatım bozuklukları konuları esas alınarak, öğrencilerin kompozisyonları ve Facebook yazışmaları değerlendirmeye alınmıştır. Bu değerlendirme sonucunda farklı değerlendirilen öğrencilere ait kompozisyon kâğıtları ve Facebook paylaşımları tekrar incelenmiş ve okuyucuların puanları arasında uyum sağlanmıştır.

Güvenirlilik hesaplaması için Miles ve Huberman'ın önerdiği formül kullanılmıştır: $Güvenirlilik = \frac{Görüş\ Birliği}{Görüş\ Birliği + Görüş\ Ayrılığı}$. Bu kapsamda kompozisyon verileri için hesaplanan güvenirlilik katsayıları birinci uzman için 0.89 ve ikinci uzman için 0.91 olarak belirlenmiştir. Facebook verileri için hesaplanan güvenirlilik katsayıları ise birinci uzman için 0.86 ve ikinci uzman için 0.88 olarak belirlenmiştir. Miles ve Huberman (1994) tarafından .70'in üzerindeki değerler yeterli kabul edildiği için kompozisyon ve Facebook paylaşımlarından elde edilen verilerin güvenilir olduğu ifade edilebilir.

Çalışmanın birinci problemi olan öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları yazım kuralları hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hataları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi için ilişkili örneklem t-testi kullanılmıştır.

Çalışmanın ikinci problemi olan öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi için ilişkili örneklem t-testi kullanılmıştır.

Çalışmanın üçüncü problemi olan öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları anlatım bozuklukları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları anlatım bozuklukları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi için ilişkili örneklem t-testi kullanılmıştır.

Çalışmanın dördüncü problemi olan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil bilgisi kurallarını sosyal medya ortamına taşıma becerilerinin anlamlı fark gösterip göstermediği ilişkisiz örneklem t-testi ve tek faktörlü ANOVA ile

incelenmiştir. Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil bilgisi kurallarını sosyal medya ortamına taşıma becerilerinin cinsiyete, Facebook hesabına erişim aracı türüne (bilgisayar ve akıllı cihazlar) ve Facebook hesabına sahip oldukları süreye göre anlamlı fark gösterip göstermediğine ilişkisiz örneklem t-testi ile, Facebook hesabına erişim aracı sayısına göre anlamlı fark gösterip göstermediğine ise tek faktörlü ANOVA ile bakılmıştır.

Çalışmanın beşinci problemi olan, öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil bilgisi kurallarını sosyal medya ortamına taşıma becerileri ile paylaşım yaparken kullanılan dil kurallarına gösterdikleri özenin farkındalığı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı değişkenler normal dağılım gösterdiği için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısının hesaplanması yoluyla belirlenmiştir.

Amaçlar doğrultusunda uygulanacak olan testlerin varsayımlarını kontrol etmeden önce “uç değer analizi” yapılmış ve bu doğrultuda yedi kişiye ait veriler veri setinden çıkarılmıştır. Sonuç olarak, veri analizleri 93 kişi üzerinden yapılmıştır.

Çalışmanın ilk üç amacında kullanılan bağımlı örneklem t-testi için değişkenlere ait puanların farklarının normal dağılıp dağılmadığı, basıklık çarpıklık katsayıları aracılığıyla kontrol edilmiştir.

Tablo 2
Çarpıklık- Basıklık Katsayıları

	Değişken	Çarpıklık	Basıklık
Yazım Kuralları	Kompozisyon	.813	.740
	Facebook	1.110	.721
	Kompozisyon-Facebook Farkı	-.840	.296
Noktalama	Kompozisyon	1.095	1.261
	Facebook	.973	1.259
	Kompozisyon-Facebook Farkı	-.804	1.019
Anlatım Bozukluğu	Kompozisyon	.733	.476
	Facebook	.142	.264
	Kompozisyon-Facebook Farkı	.028	1.060

Tek değişkenli normallik varsayımı, betimsel istatistiklerden çarpıklık ve basıklık katsayıları yoluyla incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin [-2,2] aralığında olması tek değişkenli normallik varsayımın sağlandığını gösterir (George ve Mallery, 2010). Tablo 2 incelendiğinde, tüm değişkenler için çarpıklık ve basıklık katsayısı değerlerinin [-2,2] arasında yer aldığı görülmüş ve bu durum tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığı şeklinde yorumlanmıştır.

Çalışmanın dördüncü amacında kullanılan ilişkisiz örneklem t-testi ve tek faktörlü ANOVA testleri için değişkenlere ait puanların bağımsız değişkenlerin her bir alt kategorisi için normal dağılıp dağılmadığı basıklık çarpıklık katsayıları aracılığıyla kontrol edilmiştir.

Tablo 3
Toplam Hata Yüzdesine Göre Çarpıklık- Basıklık Katsayıları

	Değişken	Çarpıklık	Basıklık
THY	Kız	-.413	.541
	Erkek	-.197	-.172
THY	Bilgisayar	-.606	.163
	Akıllı cihazlar	-.519	.695
THY	Bir araç	-.346	.257
	İki araç	-.024	.428
	Üç araç	-.077	1.782
THY	Üç yıldan az	-.018	-.195
	Üç yıldan fazla	-.645	1.006

Tek değişkenli normallik varsayımı betimsel istatistiklerden çarpıklık ve basıklık katsayıları yoluyla incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin $[-2,2]$ aralığında olması tek değişkenli normallik varsayımın sağlandığını gösterir (George ve Mallery, 2010). Tablo 3 incelendiğinde, tüm değişkenler için çarpıklık ve basıklık katsayısı değerlerinin $[-2,2]$ arasında yer aldığı görülmüş ve bu durum tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığı şeklinde yorumlanmıştır.

Çalışmanın beşinci amacında ise öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil kurallarını sosyal medya ortamına taşıma beceri puanlarına ait çarpıklık (-.534) ve basıklık (.135) katsayıların ve paylaşım yaparken kullanılan dil kurallarına gösterdikleri özenin farkındalığını gösteren puanlara ait çarpıklık (.186) ve basıklık (.827) katsayıların $[-2,2]$ aralığında olduğu görülmüştür. Buna göre, tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığı ifade edilebilir.

İlişkili örneklem t-testi aynı grup üzerinden aynı ölçme aracıyla iki defa ölçüm alındığında ve bu ölçümlere ilişkin ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı test edilmek istendiğinde başvurulabilecek bir analizdir (Tanrıoğen, 2012). Farklı iki grup üzerinden aynı ölçme aracıyla ölçüm alındığında ve grup ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı karşılaştırılmak istendiğinde

kullanılabilecek istatistiksel analizlerden biri ilişkisiz örneklem t-testidir. İlişkili örneklem t-testi aynı grup üzerinden tekrarlı ölçüm alındığı zaman uygulanırken, ilişkisiz örneklem t-testi farklı iki grubun ortalamalarını karşılaştırmak için kullanılır. Bu test türü parametrik test teknikleri arasında yer almaktadır (Tanrıöğen, 2012). Tek faktörlü ANOVA testi ise, ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın sıfırdan anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanır (Büyüköztürk, 2012).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayalı yorumlar yer almaktadır.

4.1. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Yazım Kuralları Açısından Karşılaştırılması

Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları yazım kuralları hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hataları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için ilişkili örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkili örneklem t-testi sonuçları Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4
Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Yazım Kuralları Açısından Karşılaştırılması

Değişken	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kompozisyon	93	6.82	3.80	92	-11.36	.000
Facebook	93	20.13	10.86			

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları yazım kuralları hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hataları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. ($t=-11.36$, $p<0.05$). Bir başka deyişle, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları yazım kuralları hataların yüzdelik

ortalaması ($\bar{X}_K=6.82$) Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hatalarının yüzdeler ortalamasından ($\bar{X}_F=20.83$) anlamlı bir şekilde daha küçüktür. Alan yazın incelendiğinde, öğrencilerin sosyal medya ve internet kullanımında yazım kurallarına dikkat etmedikleri sonucuna ulaşılan bazı çalışmalar (Yaman ve Erdoğan, 2007; Akkoyunlu ve Soylu, 2011; Akbıyık, Karadüz, Seferoğlu, 2013) bulunmaktadır. Bu çalışmalar, bu araştırmada elde edilen bulguyu desteklemektedir.

4.2. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Noktalama İşaretleri Açısından Karşılaştırılması

Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için ilişkili örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkili örneklem t-testi sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5
Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Noktalama İşaretleri Açısından Karşılaştırılması

Değişken	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kompozisyon	93	5.71	3.43	92	-14.09	.000
Facebook	93	20.25	10.03			

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama işareti hataları arasında anlamlı

bir fark olduğu görülmektedir. ($t=-14.09$, $p<0.05$). Bir başka deyişle, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları noktalama hatalarının yüzdelik ortalaması ($\bar{X}_K=5.71$) Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama hatalarının yüzdelik ortalamasından ($\bar{X}_F=20.25$) anlamlı bir şekilde daha küçüktür. Alanyazın incelendiğinde, öğrencilerin sosyal medya ve internet kullanımında noktalama işaretlerine dikkat etmedikleri sonucuna ulaşılan bazı çalışmalar (Yaman ve Erdoğan, 2007; Akkoyunlu ve Soylu, 2011; Kılıçaslan ve Yavuz, 2014; Akbıyık, Karadüz, Seferoğlu, 2013) bulunmaktadır. Bu çalışmalar bu araştırmada elde edilen bulguyu desteklemektedir.

4.3. Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Anlatım Bozuklukları Açısından Karşılaştırılması

Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları anlatım bozuklukları ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları anlatım bozuklukları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için ilişkili örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkili örneklem t-testi sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6

Öğrencilerin Kompozisyon Yazım Hataları ile Facebook Yazım Hatalarının Anlatım Bozuklukları Açısından Karşılaştırılması

Değişken	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kompozisyon	93	21.72	11.59	92	-6.78	.000
Facebook	93	37.91	19.22			

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları hatalar (anlatım bozukluğu açısından) ile Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları hatalar (anlatım bozukluğu açısından) arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. ($t=-6.78$, $p<0.05$). Bir başka deyişle, öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları anlatım bozukluklarının yüzdelik ortalaması ($\bar{X}_K=21.72$) Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları anlatım bozukluklarının yüzdelik ortalamasından ($\bar{X}_F=37.91$) anlamlı bir şekilde daha küçüktür. Alanyazın incelendiğinde, öğrencilerin sosyal medya ve internet kullanımında anlatım bozukluklarına dikkat etmedikleri sonucuna ulaşılan bazı çalışmalar (Yaman ve Erdoğan, 2007; Akkoyunlu ve Soylu, 2011; Kılıçaslan ve Yavuz, 2014; Temur ve Vuruş, 2009; Akbıyık, Karadüz, Seferoğlu, 2013) bulunmaktadır. Bu çalışmalar bu araştırmada elde edilen bulguyu desteklemektedir.

4.4. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin (Sosyal Medya Ortamına Taşıma Becerileri) Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil kurallarını, sosyal medya ortamına taşıma becerileri; cinsiyete, Facebook hesabına erişim aracı türüne, Facebook hesabına erişim aracı sayısına, Facebook hesabına sahip oldukları süreye, paylaşım yaparken kullanılan dile gösterilen özenin farkındalığına göre aşağıdaki gibi incelenmiştir.

4.4.1. Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını SMOTB'nin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (sosyal medya ortamına taşıma becerilerinin cinsiyete göre anlamlı fark gösterip göstermediğini

belirlemek için ilişkisiz örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkisiz örneklem t-testi sonuçları Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7
Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını
SMOTB’nin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kız	66	-14.58	12.06	91	0.13	.900
Erkek	27	-14.92	10.18			

Tablo 7’ ye göre, Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri cinsiyete göre manidar bir farklılık göstermemektedir ($t=0.13$, $p>0.05$). Bir başka deyişle, kız öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_k=-14.58$) ile erkek öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_k=-14.92$) arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.4.2. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB’nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Türüne Göre Karşılaştırılması

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerilerininin Facebook hesabına erişim aracı türüne (bilgisayar ve akıllı cihazlar) göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek için ilişkisiz örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkisiz örneklem t-testi sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8

**Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını
SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Türüne Göre Karşılaştırılması**

Araç	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Bilgisayar	13	-11.76	12.61	42	1.24	.223
Akıllı Cihazlar	31	-15.95	9.14			

Tablo 8'e göre, öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri Facebook hesabına erişim aracı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t=1.24$, $p>0.05$). Bir başka deyişle, sadece bilgisayar kullanan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_k=-11.76$) ile sadece akıllı cihazları kullanan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_k=-15.95$) arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

**4.4.3. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını
SMOTB'nin Facebook hesabına erişim aracı sayısına Göre Karşılaştırılması**

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerilerinin Facebook hesabına erişim aracı sayısına göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek için tek faktörlü ANOVA uygulanmıştır. Tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9
Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını
SMOTB'nin Facebook Hesabına Erişim Aracı Sayısına Göre
Karşılaştırılması

Araç Sayısı	N	\bar{X}	S	sd	F	p	Manidar Fark (Dunnett C Testi)
Bir araç	44	-14.71	10.31	92	5.014	.009	2-3
İki araç	34	-11.34	9.42				
Üç araç	15	-22.12	15.67				

Tablo 9'a göre, öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri Facebook hesabına erişim aracı sayısına göre anlamlı fark göstermektedir (F=5.014, p<.05). Farkın kaynağını belirlemek üzere, varyansların eşit olmaması durumunda kullanılan bir test olan Dunnett C testi kullanılmıştır. Buna göre, Facebook hesabına iki farklı araçla erişim sağlayan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_2=-11.34$), Facebook hesabına üç farklı araçla erişim sağlayan öğrencilerin becerilerine ($\bar{X}_3=-22.12$), göre anlamlı şekilde daha yüksektir.

4.4.4. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB'nin Facebook Hesabına Sahip oldukları Süreye Göre Karşılaştırılması

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerilerinin Facebook hesabına sahip oldukları süreye göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek için İlişkisiz örneklem t-testi uygulanmıştır. İlişkisiz örneklem t-testi sonuçları Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

**Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını
SMOTB'nin Facebook Hesabına Sahip Oldukları Süreye Göre
Karşılaştırılması**

Araç	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
3 yıldan az	28	-14.03	11.89	91	0.35	.725
3 yıldan fazla	65	-14.96	11.40			

Tablo 10'a göre, öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri Facebook hesabına sahip oldukları süreye göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t=0.35$, $p>0.05$). Bir başka deyişle, becerileri Facebook hesabına sahip olduğu süre üç yıldan az olan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ($\bar{X}_a=-14.03$) ile Facebook hesabına sahip olduğu süre üç yıldan fazla olan öğrencilerin becerileri ($\bar{X}_k=-14.96$) arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.4.5. Öğrencilerin Türkçe Dersinde Öğrendikleri Gramer Kurallarını SMOTB İle Paylaşım Yaparken Gramer Kurallarına Gösterdikleri Özenin Farkındalığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ile paylaşım yaparken gramer kurallarına gösterdikleri özenin farkındalığı arasındaki ilişkinin yönünün ve derecesinin belirlenmesi için değişkenler arasındaki korelasyon katsayısı incelenmiştir. Analiz sonucunda, değişkenler arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0.646$, $p<0.05$). Bu bulgu,

öğrencilerin sosyal medya ortamında yaptıkları gramer yanlışlarının akademik ortamda yaptıkları gramer yanlışlarından daha fazla olduğunun farkında olduklarını göstermektedir. Alanyazın incelendiğinde, öğrencilerin sosyal medya ortamlarında yaptıkları hataların farkında oldukları sonucuna ulaşılan çalışmalar (Akkoyunlu ve Soylu, 2011; Balkaş ve Akbulut, 2009; Demir ve Yılmaz, 2003) bulunmaktadır. Bu çalışmalar bu araştırmada elde edilen bulguyu desteklemektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine yönelik sonuçlara ve bu sonuçlara bağlı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1 Sonuçlar

Türkçe dersi öğretim programı, yapılandırmacı yaklaşım temelinde geliştirilmiştir. "Türkçe öğretiminden beklenen, öğrencinin okuma, dinleme/izleme, konuşma ve yazma becerilerini dilin kurallarına uygun olarak kazanımındır" (MEB 2006).

Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerine uygulanan ve öğrencilerin yaptığı yazım yanlışlarını temel alan bu çalışmada, öğrencilerin sosyal medyada kullandıkları dil ile eğitim ortamında kullandıkları dil; yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu açısından karşılaştırılmış, her iki ortamda yapılan yanlışların sebeplerine ilişkin bulgular elde edilmiştir. Bu sebeplere ilişkin bulguları yorumlamak içinse kişisel bilgi formunun yer aldığı demografik anket kullanılmıştır.

Öğrencilerin her iki ortamda da (Facebook hayran sayfasında yazdıkları yazılar ve ders saati içerisinde yazdıkları kompozisyonlar) yaptıkları dil yanlışları belirlenmiş, veriler yapılan dil yanlışlarının türüne göre toplanmıştır. Toplanan verilerden elde edilen sonuçlar ilişkili örneklem t-testi kullanılarak analiz edilmiş ve aradaki fark incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin, sosyal medyada yazdıkları yazılarda, akademik ortamda yazmış olduğu kompozisyonlara oranla daha çok hata yaptığı görülmüştür.

Araştırmanın alt problemlerine dayalı bulgular göz önünde bulundurularak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları hatalar yazım kuralları açısından incelenmiş ve Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları yazım kuralları hataları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Öğrencilerin Facebook kullanırken yazım kurallarına dikkat etmediği ve daha çok hata yaptığı gözlemlenmiştir.

2. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları hatalar noktalama işaretleri açısından incelenmiş ve Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları noktalama işaretleri hataları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrencilerin Facebook kullanırken noktalama işaretlerine dikkat etmediği ve daha çok hata yaptığı gözlemlenmiştir.

3. Öğrencilerin ders sırasında yazdıkları kompozisyonlarda yaptıkları hatalar anlatım bozukluğu açısından incelenmiş ve Facebook ortamındaki paylaşımlarda yaptıkları anlatım bozukluğu hataları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrencilerin Facebook kullanırken anlatım bozukluklarına dikkat etmediği ve daha çok hata yaptığı gözlemlenmiştir.

4. Öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri;

a) Cinsiyete göre incelenmiş cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kız ve Erkek öğrencilerin yaptıkları hata oranları birbirine yakın çıkmıştır.

b) Facebook hesabına sahip oldukları süreye göre incelenmiş ve aralarında anlamlı fark bulunmamıştır. Facebook ortamına katılım yılları 3 yıldan az ve 3 yıldan fazla şeklinde tasnif edilmiş, her iki tasnif grubunda yer alan öğrencilerin de yaptıkları dil yanlışları birbirine yakın çıkmıştır.

c) Facebook hesabına erişim aracı türüne göre incelenmiş ve aralarında anlamlı fark bulunmamıştır. Facebook ağlarına erişim aracı olan bilgisayar ve akıllı cihazlar 2 ayrı kategoride tasnif edilmiştir. İnceleme sonucunda Facebook'a erişim noktasında, erişim cihazlarının dil yanlışları üzerine bir etkisi bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

d) Facebook erişim aracı sayısına göre incelenmiş, Facebook hesabına erişim aracı sayısına göre anlamlı fark bulunmuştur. Facebook hesabına iki farklı araçla erişim sağlayan öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri dil kurallarını sosyal medya ortamına taşıma becerileri, Facebook hesabına üç farklı araçla erişim

sağlayan öğrencilerin becerilerine göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Bu yüksekliğin temelinde birden fazla cihaz ve paylaşım ekipmanının kullanımına yönelik alışkanlıkların yer aldığı söylenebilir. Klavye kullanımı ve cihaz içi yazılımsal klavyelerin kullanımının birbiri ile farklılık gösteriyor olmasının buna etken olduğu düşünülmektedir.

e) Öğrencilerin sosyal medyada paylaşım yaparken kullandıkları dile gösterdikleri özenin farkındalığı incelenmiş, öğrencilerin Türkçe dersinde öğrendikleri gramer kurallarını (yazım kuralları, noktalama ve anlatım bozukluğu) sosyal medya ortamına taşıma becerileri ile paylaşım yaparken dil kurallarına gösterdikleri özenin farkındalığı arasındaki ilişkinin yönünün ve derecesinin belirlenmesi için değişkenler arasındaki korelasyon katsayısı incelenmiştir. Analiz sonucunda, değişkenler arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bir başka deyişle öğrenciler sosyal medyada paylaşım yaparken, Türkçenin dil kurallarına dikkat etmemektedirler ve bunun da farkındadırlar. Öğrenciler sosyal medyada paylaşım yaparken standart dile aykırı olarak bir “jargon” geliştirdiklerinin farkındadırlar. Bu jargonu akademik ortama yansıtmadıkları, ankete verdikleri cevaplardan ve yazılan kompozisyonlardaki dil özelliklerinden anlaşılmaktadır.

Bir dil içindeki çeşitlilik bazı sosyal nedenlerle ortaya çıkabilir. Belli sosyal gruplar, zamanla kendilerine has bir dil türü geliştirebilirler. Nesiller, cinsler, gruplar vb. arasındaki dil varyantlarının bir kısmı da ağız olarak görülebilir (Demir ve Yılmaz, 2003). Sosyal medyada kullanılan ağız da bu görüşe bir örnek niteliğindedir. Sosyal ağlar içerisinde insanlar bazı sebeplerden (zaman kazanmak, dilde ekonomi ve klavye kullanımına bağlı olarak vb.) dolayı standart yazı dilinin dışına çıkmaktadırlar. Sosyal ağlarda konuşulan dilin yazı dilinden çok konuşma diline yakın olması, bölgesel ağızlar ve ifadeler, kısaltmalar vb. uzlaşım sal bir durum olarak kabul edilebilir. Ancak bunun standart dilin konuşulduğu ortamlara yansıtılmaması gerekmektedir.

5.2 Öneriler

Dil, iletişimin temel vasıtasıdır. Bireyler arası etkileşim, karşılıklı anlaşma ile ve dil sayesinde gerçekleşir. Türk dili kendi içinde belli dinamikleri olan, tarihi eski dönemlere kadar uzanan bir dildir. Kendi içinde geliştirdiği belli kural ve kalıpları vardır. Demir (2010), Türkçede varyasyon üzerine adlı makalesinde “Dil varyasyonunda bölge, toplumsal gruplar, dilin tarihî gelişme süreci, dil ilişkileri, etnik köken, meslek, eğitim ve gelir durumu, inanç, bağlam gibi dil dışı etkenler belirleyici bir rol oynar ve bu etkenlerden baskın olana göre varyasyonun türü belirlenir” demiştir. Buradan yola çıkarak aslında Facebook’ta yapılan yazım yanlışlarının, bu ortamda kendiliğinden ortaya çıktığı da düşünüldüğünde bir varyasyon sayılabileceği söylenebilir.

Günümüz dünyasında, gelişen teknoloji ile değişen dünya düzeni, uzakları yakınlaştıran, teknolojik olaylara tanıklık etmektedir. Büyük bir hızla gelişen teknoloji, en son ürünü olan interneti ve internetle beraber ortaya çıkan yeni iletişim ağlarını doğurmuştur. Bu iletişim ağları “sosyal medya”dır.

İnternet ve sosyal ağlar sayesinde bilgi aktarım süresi saniyelerin altına düşmüştür. Bu sayede mesafeler zorluk olmaktan çıkmış, sınırlar ise ortadan kalkmaya başlamıştır.

Bu çalışmada insanlar arası iletişimi sağlayan dilin ve kurallarının, öğrenciler tarafından “teknolojik iletişim aracı” olarak nitelendirilen “sosyal medya” ağlarında ne kadar doğru kullanıldığı araştırılmıştır. Araştırmadan edinilen sonuçlar neticesinde öğrencilerin, sosyal medya ortamlarında Türkçeyi gramer kurallarına uygun kullanmadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçların Türkçe öğretimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Eğitim yöntem ve tekniklerinin çağdaş düzeyde olması ve teknoloji ile paralellik göstermesi gerekmektedir. Öğrencilerin akademik ortamda öğrendiği ve kullandığı yazı dili, maalesef günlük hayatına yansımamaktadır. Bu da iletişimin tam ve eksiksiz yapılmasını güçleştirmektedir. Tüm bu sebeplerden ötürü, Türkçemizi korumak ve doğru kullanmak için, “akademik ortamda kullanılan dil

ile sosyal ağlarda kullanılan dilin karşılaştırılmasını” amaçlayan bu çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Günümüzde sosyal yaşamın yerini sosyal medya almıştır. İnsanlar bu ortamlarda görüşüp, iletişim kurmakta, bilgi alışverişinde bulunmakta ve kendilerini yalnız hissetmekten kurtarmaktadırlar. Yüz yüze sohbet ortamının oluşmamasına rağmen, teknolojinin imkanları sayesinde en az yüz yüze konuşuyormuşçasına gerçek bir iletişim sağlanmaktadır. Yazılı iletişimin yanında kamera destekli sesli iletişime de imkan sağlayan teknolojik gelişmeler dilde farklı söylemlere, farklı bir ağız oluşmasına sebep olmaktadır. Önemli olan insanların sosyal ortamda yaptıkları dil yanlışlarını ya da farklılıkları standart dilin kullanılması gereken ortamlara yansıtılmaması gerektiğidir. Öğrencilere yaptıklarının dil yanlışlığı olduğu fark ettirilmeli, bunu sosyal ortamlarda en aza indirmeleri, akademik ve resmi ortamlarda standart dili kullanmalarını gerektiği belirtilmelidir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- 1) Öğrencilerin okulda öğrendikleri dil kurallarını günlük konuşma ve yazı diline aktarmaları için önlemler alınmalıdır. Yazılı anlatıma yönelik proje ödevleri ve uygulamaların çoğaltılması önerilebilir.
- 2) Teknolojinin, internetin ve beraberinde sosyal medyanın, insan hayatı içinde önemli bir yeri olduğu yadsınamaz. Eğitim programının teknolojik gelişmeler paralelliğinde güncellenmesi önerilebilir.
- 3) Sosyal medya unsurları, insan hayatının büyük bir kısmında kendine yer edinmiştir. Sosyal medyanın, bu sebeple eğitim programları içine de uygun şekilde yerleştirilmesi eğitimin “istendik yönde davranış değişikliği geliştirme süreci” ilkesini gerçekleştirmek adına önerilebilir.
- 4) Dilin internet ortamında doğru kullanımına yönelik denetleyici ve teşvik edici yazılım programları üretilmesi ve “internet jargonunun” eğitim ortamını etkilememesi adına önlemler alınması önerilebilir.

5) Sosyal medyanın Türkçe dersi eğitim müfredatına başlı başına bağımsız bir konu olarak eklenmesi önerilebilir.

6) Sosyal medya adı altında bir seçmeli dersin eğitim programlarına eklenmesi önerilebilir.

7) Bu çalışmanın devamı olarak sosyal medya ortamlarında yapılan gramer yanlışlarının sebeplerinin araştırıldığı başka çalışmaların yapılması önerilebilir.

8) Sosyo-ekonomik farklılıkların sosyal medya ortamlarında yapılan dil yanlışlarını ne yönde etkilediği ile ilgili araştırma yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

Ajjan, H., ve Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests, *The Internet and Higher Education*, 11(2), 71-80.

Akalın, Ş.H. (2003). Türkçenin teknik terim zenginliği. Teknik bir dil olarak Türkçe çalışma grubu toplantısında sunulmuş bildiri, Harbiye Kültür Sitesi, İstanbul.

Akbıyık, C., Karadüz, A., ve Seferoğlu, S., S. (2013). Öğrencilerin internet ortamında kullandıkları yazılı sohbet dili üzerine bir araştırma. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, sayı:64, s.1-22.

Akkoyunlu, B., ve Soylu, M.,Y. (2011). sosyal iletişim ağları ve dilin yanlış kullanımı üzerine nitel bir çalışma. *Elementary Education Online*, sayı:10, s.441-453.

Aksüt M., S. Ateş, S. Balaban (2011). Lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerine ilişkin tutumları” XVI. Türkiye'de İnternet Konferansı, 30 Kasım-2 Aralık 2011, Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Bornova, İzmir.

Albion, P. (2008). “Web 2.0 in teacher education: Two imperatives for action,” *Computers in the Schools*, 25 (3/4), pp. 181-198, 2008.

Alican, C. ve Saban, A. (2013). Ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin sosyal medya kullanımına ilişkin tutumları: Ürgüp Örneği. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 35, 1-14.

Altaş, Ş. (2014). Sosyal paylaşım sitesi Facebook aracılığı ile gerçekleştirilen görsel kültür çalışmalarının ortaokul 3. sınıf öğrencilerinin resimsel anlatımlarına

yansıması. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Argın, F.S. (2013). Ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, H. (2011). Dilde en az çaba ilkesi üzerine. Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, sayı:1, s.1-6.

Balkaş, E., ve Akbulut, N., T. (2009) Türkçenin sorunları ve medyada kullanımı: gençlerin ana dil kullanımına ilişkin alan araştırması, <http://www.edabalkas.com/makale-1/>

Bartlett-Bragg, A. (2006). Reflections on pedagogy: Reframing practice to foster informal learning with social software.

Bat, M. ve Vural, Z.,B. (2010). “Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: ege üniversitesi iletişim fakültesine yönelik bir araştırma”. Journal of Yaşar University, sayı:20 , s.3348-3382.

Birbiri, D. (2012). Eğitim ve öğretim aracı olarak sosyal medya kullanımı. Seminer I, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007) . Social network sites: Definition, history, and scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication. 13(1), [Online] Retrieved on 10-September, 2009.

Boyd, D. M. (2008). American Teen Sociality in Networked Publics. Unpublished Doktoral Thesis, University of Berkeley.

Büyüköztürk, Ş. vd. (5. bs.). (2010). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Pegem Yayınları: Ankara.

Çam, E. (2012). Öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı Facebook kullanımları ve Facebook bağımlılıkları. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Çelikpazu, E. (2006). Erzurum merkez ilçe ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Dabbagh, N. Kitsantas, A. (2012). Personal Learning Environments, social media, and self-regulated learning: A natural formula for connecting formal and informal learning. The Internet and Higher Education, s.3-8.

Demir, N. ve Yılmaz, E. (2003). Türk Dili El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayıncılık.

Demir, N. (2010). Türkçede Varyasyon Üzerine. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi, sayı:17, s.93-106.

Ergin, S. (2008). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerileri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

George, D., ve Mallery, M. (2010). SPSS for windows step by step: A simple guide and reference 17.0 update (10. Baskı). Boston: Pearson.

Gülbahar, Y. Kalelioğlu, F. ve Madran, O. (2012). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı.

Gündüz, Ş. (2007). Bilgi ve iletişim teknolojileri ve öğretmen eğitimi: Küresel bağlam ve yapı. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.

Hunutlu, Ü. (2007). Lise birinci sınıflarda öğrencilerin yaptıkları anlatım bozuklukları ve bunların giderilmesinde kullanılan metotlar. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

İlaslan, B. (2007). Ortaöğretim ikinci sınıf öğrencilerinde görülen yazılı anlatım bozuklukları ve bu bozuklukların giderilmesi için çeşitli öneriler - Kalecik/Pursaklar örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Kalfa, M. (2000). Noktalama işaretlerinin Türkçenin öğretimindeki yeri ve önemi. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Kara, T. ve Özgen, E. (2012). Sosyal Medya ve Halkla İlişkilerde Değişen Medya Anlayışı, Sosyal Medya Akademi, Beta Yayınları: İstanbul.

Karabuğa, H. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım çalışmalarında noktalama işaretlerini ve yazım kurallarını kullanabilme düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Kellner, D. (2002), “New Media and New Literacies: Reconstructing Education for the New Millenium”, Lievrouw, Leah A. ve Livingstone, Sonia (der.) Handbook of New Media: Social Shaping and Consequences of ICTs, Sage, London, s. 90-104.

Kılıçarslan, R., ve Yavuz, A. (2014). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sosyal medya kullanımında yaptıkları yazma hataları. Turkish Studies, sayı:9, s.863-877.

Kırık, A., M. ve Özcan, A. (2014). Bir Dijital Aktivizm Örneği: Akıllı Ağ Çeteleri (Smart Mobs). *Online Academic Journal of Information Technology*, Sayı:14, s.61-77.

Mazman, S. G. (2009). Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Mazman, S. G. ve Usluel, Y. K. (2009). Sosyal Ağların Benimsenmesi Ölçeği. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi* 8(15), 137-157.

McLoughlin, C. & Lee, M.J.W. (2007). Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era. Singapore.

MEB, (2006). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara.

MEB, (2005). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, Ankara: Devlet Kitapları Basım Evi.

Miles, M. B. & Huberman, A. B. (1994). *Qualitative Data Analysis*. (2.baskı). California:Sage.

Muijs, D., West, M. ve Ainscow, M. (2010). Why network? Theoretical perspectives on networking. *School Effectiveness and School Improvement*, 21, p.5-26.

Odabaşı, F. (1997). Öğretim üyelerinin eğitim teknolojilerinden yararlanmaları: Değişime direnç mi, meydan okuma mı?. IV. Eğitim Bilimleri Kongresi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Oğuz, B., B. (2012). Sosyal medya dilinin görüntüsel gösterge boyutu ve bunun dile etkisi. *Turkish Studies*, sayı:7, s.1157-1166.

Otrar, M., ve Argın, F.,S. (2014). Öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının kullanım alışkanlıkları bağlamında incelenmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, sayı:3, s.1-13.

Öner, T. (2006). Bilişimde özenli Türkçenin önemi. Bilişim ve Bilgisayar Mühendisliği Dergisi, sayı:1, İstanbul.

Öztürk, M., Akgün, Ö. (2013). Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım siteleriyle ilgili görüşlerinin demografik özellikleri açısından incelenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Dergisi,sayı:1.

Pekaz, K. (2007). İlköğretim sekizinci sınıf yazılı anlatımlarındaki ses olayları, noktalama, imlâ hataları ve anlatım bozukluklarının düzeltilmesinde ipucu ve geri bildirim teknikleri. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal üniversitesi, Bolu.

Sabimbona, S. (2013). Sosyal ağların öğrenme aracı olarak değerlendirilmesi: Burundi ve Türkiye karşılaştırması. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Selwyn, N.(2009). ‘Faceworking: exploring students’ education-related use of Facebook’, in Learning, Media and Technology , 34, 2, pp. 157–74.

Sever, S. (2007). II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.

Stanciu, A., Mihai, F. & Aleca, O. (2012). “Social networking as an alternative environment for education.” Accounting and Management Information Systems, vol.11, no.1, pp.56-75.

Şensoy, F. (2006). Medya ve iletişim yolu ile Türkçeye girmiş yabancı sözcükler. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Edirne.

Tanrıoğen, A. (Ed.). (3. bs.). (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.

Tanrıverdi, H., ve Sağır, S. (2014). Lise oğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin oğrenci başarısına etkisi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, sayı:18, s.775-822.

Tattersal, A. (2003). The Internet and French Language. Center for Language in Education Occasional Papers, University of Southampton.

Tarcan, A. (2006). Sanal dünyada dil davranışları. Üniversite ve Toplum Dergisi, 6sayı:6, s.1-9.

Temur, T., ve Vuruş, N. (2009). İnternet (Genel Ağ) Ortamında Türkçenin Kullanımına İlişkin Bir Çözümleme. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, sayı:22, s.232-244.

Toğay, A., Akdur, T.,E., Yetişken İ.,C., ve Bilici, A. (2013). Eğitim süreçlerinde sosyal ağların kullanımı: Bir MYO deneyimi. Akademik Bilişim Konferansı. Akdeniz Üniversitesi.

Toprak, A., Yıldırım A., Aygöl E., Binark M., Börekçi S., Çomu T. (2009) Toplumsal paylaşım ağı Facebook: “görölüyorum öyleyse varım”, İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Tosunay, D. (2015). Sosyal medyada oto sansür: Facebook örneği. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Tuncer, M., ve Taşpınar, M. (2008). Sanal ortamda eğitim ve oğretimin geleceği ve olası sorunlar. Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:1, 125-144.

Türk Dil Kurumu. (2005). İlköğretim Okulları için Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Üstün, M. (2011). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılarında görülen anlatım bozukluklarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

Yaman, H., ve Erdoğan, Y. (2007). İnternet kullanımının Türkçeye etkileri: Nitel bir araştırma. Journal of Language and Linguistic Studies, sayı:3.

Yılmaz, A. Anlatım Bozuklukları Ders Notu.

Yiğit, M. (2009). İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı sınavlarda yaptıkları anlatım bozuklukları üzerine bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

<http://www.bbc.co.uk/academy/turkish/article/art20140422105728786>,
20.11.2015

<http://www.elbistanolay.com/sosyal-medyanin-dilimize-etkileri-makale,110.html>,
22.10.2015

http://www.academia.edu/5213826/Sosyal_Medyada_Gen%C3%A7lerin_Dili_Kullan%C4%B1m%C4%B1_ve_Yozla%C5%9Fma_Problemi, 20.11.2015

<http://acikerisim.dicle.edu.tr/xmlui/handle/11468/930?show=full>, 22.10.2015

http://www.slideshare.net/slideshow/embed_code/29791716, 29.12.2015

EKLER

Ek-1: Facebook Kullanıcıları İçin Bilgi Anketi

Cinsiyetiniz: *

- Kadın
- Erkek

Ne kadar zamandır Facebook kullanıyorsunuz? *

Facebook'u hangi amaçlarla kullanıyorsunuz? *

Lütfen size uygun 3 şıkkı işaretleyiniz.

- Tanıdıklarımla iletişim kurmak için
- Yeni insanlarla tanışmak için
- Kendimi ifade edebilecek paylaşımlarda bulunmak için
- Çevremdeki gelişmelerden haberdar olmak için
- Gündemi takip edebilmek için
- Boş zamanımı değerlendirmek için
- Eğlenmek için (Oyun, video vs.)
- Diğer:

Facebook'u hangi sıklıkta ziyaret ediyorsunuz? *

- Yılda birkaç kez veya daha az
- Ayda birkaç kez
- Haftada birkaç kez
- Günde birkaç kez
- Gün içinde sıklıkla

Facebook'ta gün içinde ortalama ne kadar zaman harcıyorsunuz?

- Birkaç dakika
- 15-30 dakika
- 30-60 dakika
- 1-3 saat
- 3 saatten fazla

Profilinizi hangi sıklıkla güncelliyorsunuz? (Kişisel bilgi/fotoğraf güncelleme ve paylaşımlar) *

- Yılda birkaç kez veya daha az
- Birkaç ayda bir
- Ayda birkaç kez
- Haftada birkaç kez
- Günde birkaç kez
- Gün içinde sıklıkla

Facebook'a hangi araçlarla erişim sağlıyorsunuz? *

Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- Bilgisayar
- Tablet
- Akıllı telefon

Facebook'ta yaklaşık kaç arkadaşınız var? *

- 0-50
- 50-100
- 101-500
- 501-1000
- 1000'den fazla

Facebook'taki kişisel bilgilerinizi kimler görebiliyor? *

- Herkes
- Sadece arkadaşlarım
- Arkadaşlarımla arkadaşları
- Sadece ben
- Özel ayarlar kullanıyorum

Paylaşımlarınızı yaparken dil kurallarına dikkat ediyor musunuz?

- Evet
- Hayır
- Bu konu hakkında bilgim yok

Hangi konularda dil yanlışlarınızı daha sık yaptığınızı düşünüyorsunuz?

- o Sesli harfleri yazma
- o Noktalama ve imla
- o Büyük harf /küçük harf
- o Anlatım bozukluğu
- o Edat bağlaç yazımları –ki/ -de
- o Kısaltmalar
- o Özel isimler
- o Diğer:

Ek-2: Facebook Grubu Ekran Görüntüsü

The image shows a screenshot of a Facebook page for 'Küfürsüz Sincan Caps'. The page is in Turkish. At the top, the navigation bar includes 'Sayfa', 'Mesajlar', 'Bildirimler' (with a red notification badge showing '54'), 'İstatistikler', and 'Yayınlama Araçları'. The 'Sayfa' tab is highlighted with a red circle. Below the navigation bar, there is a progress bar for 'Sayfa Bilgilerini Tamamla' (Complete Page Information) at 66%. Three sections are visible: 'Profil Resmini Ekle' (Add Profile Picture), 'Kapak Fotoğrafı Ekle' (Add Cover Photo), and 'İletişim Bilgileri Ekle' (Add Contact Information). The main content area features a large image of an owl with the word 'CAPS' in large, metallic letters. Below this image is the page name 'Küfürsüz Sincan Caps' and a profile picture of an elderly woman. The page name and profile picture are also circled in red. Below the main image, there are buttons for 'Eylem Çağrısı Oluştur', 'Beğendin', and 'Mesaj'. The left sidebar shows 'Zaman Tüneli' (Timeline) with a notification: '344 beğenme bu hafta +1' (344 likes this week +1) and 'Mine Nur ve 71 diğer arkadaş' (Mine Nur and 71 other friends). The right sidebar shows 'BU HAFTA' (This Week) with '6 Gönderi Erişimi' (6 post reach) and '2 Gönderi Etkileşimi' (2 post interaction). At the bottom, there is a post by 'Küfürsüz Sincan Caps' with the text 'Tövbe est. Doktor Bu ne?' and a photo of a person in a black hooded garment.

Ek-3: Araştırma İzni

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481/605.99/4274567

22/04/2015

Konu: Araştırma izni

SİNCAN İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

- İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu Genelgesi.
b) Başkent Üniversitesinin 09/04/2015 tarihli ve 466 sayılı yazısı.

Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Ahmet Buğra İNALÖZ' ün "**İlköğretim öğrencilerinin sosyal medyada kullandıkları dil ve eğitim ortamında kullandıkları dilin karşılaştırılması**" başlıklı tezi kapsamında ilçenize bağlı 100. Yıl Ortaokulu, Semiha İsen Ortaokulu ve Sühendan Kürklü Ortaokulunda anket yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Anket formunun (3 sayfa) uygulama yapılacak sayıda araştırmacı tarafından çoğaltılarak, araştırmanın ilgi (a) genelge çerçevesinde, okul ve kurum yöneticileri uygun gördüğü takdirde gönüllülük esasına göre uygulanmasını rica ederim.

Ali GÜNGÖR
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:

1-Anket formu (3 sayfa)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Ahmet Buğra İnalöz

Doğum yeri/Tarihi : Erzincan 25-08-1989

TC. No : 20893845762

Adres : Çayyolu Mahallesi 2702. Sokak 3/1

Yenimahalle/ANKARA

İletişim : Gsm 0506 506 54 44 E-Posta:

inalozbugra@gmail.com

Eğitim Bilgileri : İlköğretim birinci kademeyi Erzincan Ziya Gökalp İlköğretim okulunda, ikinci kademeyi Ankara Noterler Birliği İlköğretim okulunda; ortaöğretimi Ankara Hasan Ali Yücel Anadolu Öğretmen Lisesinde tamamladım. Lisans eğitimimi Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Öğretmenliği Bölümünde aldım. Yüksek lisans eğitimimi Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Türkçe Eğitimi alanında tezli yüksek programında tamamladım.